

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

8

YANVAR-AVQUST

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

Xüsusi işarələr:

"-" hadisə baş verməmişdir

"..." məlumat mövcud deyil

"0,0" məlumat çox kiçik rəqəmlə xarakterizə olunur

"x" müqayisə mümkün deyil

İzahlar:

-cari ilə dair məlumatlar növbəti dəqiqləşdirilmiş statistik hesabatlar əsasında sonrakı nəşrlərdə korrektə edilə bilər

-bəzi hallarda yekunla toplananların cəmi arasındakı fərq rəqəmlərin yuvarlaqlaşdırılması ilə izah olunur

-bu nəşrdə əvvəlki dövrlərə dair məlumatlarla əvvəlki nəşrlərdə həmin dövrlərə aid məlumatlar arasındakı bəzi fərqlər beynəlxalq praktikaya uyğun olaraq yekun statistik hesabatlar əsasında ilkin məlumatlarda aparılmış dəqiqləşdirmələrlə izah olunur

M Ü N D Ə R İ C A T

I	MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR	5
	2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında ölkənin iqtisadi və sosial inkişafının makroiqtisadi göstəriciləri	5
II	REAL SEKTOR	
	Ümumi daxili məhsul	12
	Sənaye	15
	Tikinti	38
	Kənd təsərrüfatı	45
	Nəqliyyat	49
	İnformasiya və rabitə	52
	İstehlak bazarı	53
	Əmtəə bazarı	54
	İctimai iaşə xidmətləri	59
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	60
	Qiymət indeksləri	63
	Kredit qoyuluşları	78
	Məşğulluq və işsizlik	80
III	DÖVLƏT SEKTORU	
	Dövlət büdcəsi	83
IV	XARİCİ SEKTOR	
	Xarici ticarət	87
V	SOSİAL SEKTOR	
	Əhalinin gəlirləri	93
	Əməkhaqqı	94
	Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi	95
	Demoqrafik vəziyyət	97
	Əlavələr	101
	Metodoloji izahatlar	119

**Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 8
14 sentyabr 2022-ci il**

2022-ci İLİN YANVAR-AVQUST AYLARINDA ÖLKƏNİN İQTİSADI VƏ SOSIAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏRİ

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə, təşkilat və fərdi sahibkarlar tərəfindən 84,9 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5,8 faiz çox **ümumi daxili məhsul** istehsal edilmişdir. Bu dövrdə iqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 2,0 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 10,3 faiz artmışdır.

Əlavə dəyərin 52,5 faizi sənaye, 7,9 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 6,1 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 5,1 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 3,9 faizi tikinti, 1,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,3 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 14,1 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 7,6 faizini təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 8440,1 manata bərabər olmuşdur.

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında 56,1 milyard manatlıq və ya 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 0,1 faiz az sənaye məhsulu istehsal edilmişdir. Neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 1,6 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 9,0 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 75,5 faizi mədənçıxarma sektorunda, 20,6 faizi emal sektorunda, 3,3 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 0,6 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur.

Mədənçıxarma sektorunda əmtəəlik neft hasilatı 5,2 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı isə 11,3 faiz artmışdır.

Emal sektorunda sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 3,3 dəfə, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 2,3 dəfə, əczaçılıq məhsullarının istehsalı 76,7 faiz, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı 59,9 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 50,1 faiz, mebel istehsalı 49,8 faiz, geyim istehsalı 47,3 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı 38,5 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı 35,9 faiz, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 27,3 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 25,9 faiz, tikinti materiallarının istehsalı 21,7 faiz, kağız və karton istehsalı 18,9 faiz, qida məhsullarının istehsalı 13,2 faiz, ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı 12,2 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 9,9 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 8,5 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 7,1 faiz, tütün məmulatlarının istehsalı 2,4 faiz artmış, içkilərin istehsalı 6,1 faiz, neft məhsullarının istehsalı 10,3 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 22,1 faiz, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 28,0 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 2,4 faiz, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 5,1 faiz artmışdır.

İstehsal edilmiş sənaye məhsulunun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 sentyabr 2022-ci il vəziyyətinə 913,5 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Kənd təsərrüfatı. 2022-ci il sentyabr ayının 1-nə kimi qarğıdalı da daxil olmaqla tarlalardan 2938,3 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 6,0 faiz az dənli və dənli paxlalı bitkilər, 864,5 min ton (4,4 faiz çox) kartof, 1442,7 min ton (1,3 faiz çox) tərəvəz, 455,3 min ton (1,9 faiz çox) bostan məhsulları, 479,3 min ton (11,0 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 73,6 min ton (2,4 faiz çox) üzüm, 760,8 ton (21,5 faiz az) yaşıl

çay yarpağı, 22,4 min ton (1,4 faiz çox) günəbaxan, 6,9 min ton (86,8 faiz az) şəkər çuğunduru və 2,7 min ton (32,3 faiz az) tütün yığılmışdır.

2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin yanvar-avqust aylarında diri çəkiddə ət istehsalı 2,9 faiz artaraq 364,2 min ton, süd istehsalı 1,7 faiz artaraq 1457,6 min ton, yumurta istehsalı 4,2 faiz artaraq 1323,3 milyon ədəd, yun istehsalı 1,6 faiz azalaraq 15,2 min ton, barama istehsalı 30,5 faiz azalaraq 341,4 ton olmuşdur.

2021-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 3,2 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları istehsalı 2,7 faiz, bitkiçilik məhsulları istehsalı 3,6 faiz artmışdır.

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında əsas kapitala 9117,0 milyon manat məbləğində, yaxud 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 6,9 faiz çox vəsait yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 13,1 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi isə 22,5 faiz artmışdır. İstifadə olunmuş vəsaitin 5306,3 milyon manatı və ya 58,2 faizi məhsul istehsalı sahələrinə, 3292,0 milyon manatı (36,1 faizi) xidmət sahələrinə, 518,7 milyon manatı (5,7 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 6843,3 milyon manatını və ya 75,1 faizini daxili vəsaitlər təşkil etmişdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 6642,6 milyon manatı və ya 72,9 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən müəssisələr və fiziki şəxslər tərəfindən 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında 139,1 milyon ton **yük** və 1024,9 milyon **sərnişin** daşınmışdır. 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə yük daşınması 11,8 faiz, sərnişin daşınması isə 37,7 faiz artmışdır. Yüklərin 57,2 faizi avtomobil, 30,5 faizi boru kəməri, 8,5 faizi dəmir yolu, 3,6 faizi dəniz, 0,2 faizi isə hava nəqliyyatı ilə daşınmışdır. Sərnişinlərin 87,1 faizi avtomobil, 12,5 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən göstərilmiş 1729,2 milyon manatlıq xidmətlərin 75,9 faizi əhali sektoruna aid olmuşdur. 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 15,3 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 82,6 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında **pərakəndə ticarət** şəbəkəsindən əhaliyə 30874,5 milyon manatlıq məhsul satılmış, xidmət subyektləri tərəfindən 5641,3 milyon manatlıq **ödənişli xidmət** göstərilmişdir. 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əmtəə dövriyyəsi 2,8 faiz, əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir 7,3 faiz artmış, ticarət şəbəkəsində 17426,0 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları, 13448,5 milyon manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları satılmışdır.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında ölkənin **xarici ticarət** dövriyyəsi 30653,2 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət dövriyyəsinin 23159,4 milyon dollarını və ya 75,6 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsulların, 7493,8 milyon dollarını (24,4 faizini) isə idxal məhsullarının dəyəri təşkil etmiş, nəticədə 15665,6 milyon dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2021-ci ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 71,7 faiz, real ifadədə isə 7,2 faiz artmışdır. İxrac real ifadədə 12,3 faiz artmış, idxal isə 2,3 faiz azalmışdır.

2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2021-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən faktiki qiymətlərlə 24,2 faiz, real ifadədə 11,4 faiz artaraq 1682,0 milyon dollar təşkil etmişdir.

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında **istehlak qiymətləri indeksi** 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 113,2 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə

118,9 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 107,2 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə 110,0 faiz təşkil etmişdir.

2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında muzzdlu işçilərin **orta aylıq nominal əməkhaqqı** 2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 14,1 faiz artaraq 831,3 manat təşkil etmişdir.

2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında **əhalinin gəlirləri** nominal ifadədə 20,0 faiz artaraq 44,5 milyard manat təşkil etmişdir.

Maliyyə Nazirliyinin operativ məlumatlarına əsasən 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında **dövlət büdcəsinə** 20184,8 milyon manat vəsait daxil olmuş, büdcədən 18151,9 milyon manat vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında 2032,9 milyon manatlıq profisit yaranmışdır.

Mərkəzi Bankın məlumatlarına görə, 2022-ci il avqust ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının **kredit portfeli** milli valyuta ekvivalentində 18985,6 milyon manat təşkil etmiş, onun 15155,8 milyon manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur. Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 3,5 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** milli valyuta ekvivalentində məbləği 2022-ci il avqust ayının 1-nə 10817,1 milyon manat təşkil etmişdir.

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətdə **orta məzənnəsi** 1,70 manata, 1 Avroya—1,83 manata, 100 Türk lirəsinə—11,06 manata, 100 Rusiya rubluna —2,41 manata bərabər olmuşdur.

2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında **əhalinin sayı** 35243 nəfər və ya 0,3 faiz artaraq 2022-ci il avqust ayının 1-i vəziyyətinə 10191609 nəfərə çatmışdır.

MAKROİQTİSADİ GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları, faktiki	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün 2021-ci ilin yanvar-avqust ayları 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
A	1	2	3
Ümumi daxili məhsul, milyon manat	84 880,4	105,8	103,6
o cümlədən qeyri neft-qaz ÜDM	43 303,5	110,3	105,7
Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM, manat	8 440,1	105,3	103,1
Sənaye məhsulu, milyon manat	56 103,2	99,9	102,6
o cümlədən qeyri neft-qaz sənayesi	11 622,3	109,0	118,4
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	9 117,0	106,9	89,9
o cümlədən qeyri neft-qaz sektoruna	5 867,2	122,5	88,7
ondan qeyri neft-qaz sənayesinə	734,3	82,4	91,3
Kənd təsərrüfatı məhsulu, milyon manat	7 428,8	103,2	105,0
o cümlədən: bitkiçilik	4 087,7	103,6	107,3
heyvandarlıq	3 341,1	102,7	102,6
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, milyon ton	139,1	111,8	98,6
Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, milyon sərnişin	1 024,9	137,7	88,2
İnformasiya və rabitə xidmətləri, milyon manat	1 729,2	115,3	106,1
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi, milyon manat	30 874,5	102,8	102,7
Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər, milyon manat	5 641,3	107,3	104,9
Dövlət büdcəsinin gəlirləri, milyon manat	20 184,8	126,6	99,9
Dövlət büdcəsinin xərcləri, milyon manat	18 151,9	116,2	95,5
Dövlət büdcəsinin profisiti, milyon manat	2 032,9	x	x
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	44 481,2	120,0	100,9
Əhalinin hər nəfərinə düşən nominal gəlirlər, manat	4 423,0	119,5	100,4

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

...ardı

A	1	2	3
Əhalinin banklardakı əmanətləri, 2022-ci il 01 avqust vəziyyətinə, milyon manat	10 817,1	125,7	110,7
Kredit qoyuluşları, 2022-ci il 01 avqust vəziyyətinə, milyon manat	18 985,6	123,5	105,4
o cümlədən vaxtı keçmiş kreditlər	662,3	70,6	88,2
Orta aylıq nominal əməkhaqqı, manat	831,3*	114,1**	101,8***
İstehlak qiymətlərinin indeksi	x	113,2	104,8
Əhalinin sayı, 2022-ci il 01 avqust vəziyyətinə, min nəfər	10 191,6	100,5	100,4
Xarici ticarət dövriyyəsi¹⁾, milyon ABŞ \$			
faktiki qiymətlərlə	30 653,2*	171,7**	129,7***
müqayisəli qiymətlərlə	x	107,2**	95,9***
o cümlədən: ixrac			
faktiki qiymətlərlə	23 159,4*	200,5**	146,9***
müqayisəli qiymətlərlə	x	112,3**	102,1***
ondan qeyri-neft ixracı			
faktiki qiymətlərlə	1 682,0*	124,2**	130,5***
müqayisəli qiymətlərlə	x	111,4**	117,5***
idxal			
faktiki qiymətlərlə	7 493,8*	119,0**	106,7***
müqayisəli qiymətlərlə	x	97,7**	87,6***

Qeyd:

* 2022-ci ilin yanvar-iyul ayları

** 2022-ci ilin yanvar-iyul ayları 2021-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən.

*** 2021-ci ilin yanvar-iyul ayları 2020-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən.

¹⁾ Hesabat dövründə gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyərinə dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

Ümumi Daxili Məhsul istehsalı

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında ölkədə 84880,4 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,8 faiz çox ümumi daxili məhsul istehsal olunmuşdur.

İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda əlavə dəyər 2,0 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 10,3 faiz artmışdır.

ÜDM istehsalının 52,5 faizi sənaye, 7,9 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 6,1 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 5,1 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 3,9 faizi tikinti, 1,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,3 faizi informasiya və rabitə sahələrinin, 14,1 faizi digər sahələrin payına düşmüş, məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 7,6 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 8440,1 manata bərabər olmuşdur.

Cədvəl 2

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	Yanvar-avqust		2022-ci ilin yanvar-avqust ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2022	2021 ^{*)}	
Ümumi Daxili Məhsul	84 880,4	55 576,7	105,8
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	4 305,4	3 566,5	103,2
Sənaye	44 594,5	22 812,9	99,9
o cümlədən:			
mədənçıxarma sənayesi	39 359,1	18 155,6	98,8
emal sənayesi	4 364,1	3 897,6	104,2
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	731,9	635,2	102,4
su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	139,4	124,5	105,1
Tikinti	3 318,8	2 817,1	114,0
Ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri	6 689,6	5 704,8	103,0
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	5 145,9	4 039,7	126,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1 239,2	627,9	174,8
İnformasiya və rabitə	1 148,4	996,1	115,3
Digər sahələr	11 977,7	9 908,1	104,7
Məhsula və idxala xalis vergilər	6 460,9	5 103,6	108,0

^{*)} 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarının göstəriciləri yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

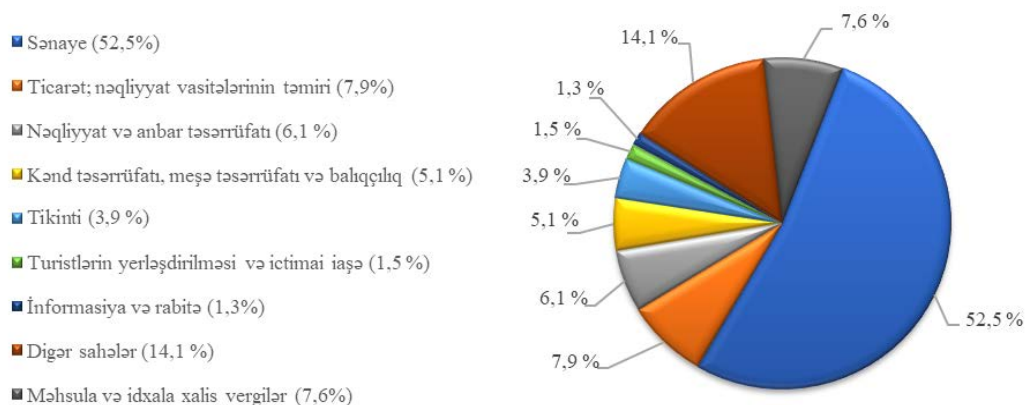
milyon manat

	Yanvar-avqust		2022-ci ilin yanvar-avqust ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2022	2021*)	
Ümumi Daxili Məhsul	84 880,4	55 576,7	105,8
o cümlədən:			
neft-qaz sektoru	41 576,9	20 294,0	98,0
qeyri neft-qaz sektoru	43 303,5	35 282,7	110,3

*) 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarının göstəriciləri yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Qrafik 1

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal olunmuş ümumi daxili məhsulun strukturu

Sənaye

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 0,1 faiz azalaraq 56,1 milyard manat təşkil etmişdir. Neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 1,6 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 9,0 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 75,5 faizi mədənçıxarma, 20,6 faizi emal, 3,3 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,6 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 88,4 faiz olmuşdur. Ümumi istehsalın 94,4 faizi sənaye məhsullarının istehsalı, 5,6 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

Sənaye istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
2021-ci il		
Yanvar	103,1	96,6
Fevral	90,5	96,0
Mart	103,4	96,4
Aprel	92,5	96,2
May	111,8	97,8
İyun	99,2	99,7
İyul	99,4	101,1
Avqust	96,8	102,6
Sentyabr	92,4	104,5
Oktyabr	97,2	105,2
Noyabr	109,6	105,5
Dekabr	110,6	105,2
2022-ci il		
Yanvar	100,2	105,4
Fevral	89,7	104,6
Mart	96,1	103,9
Aprel	89,0	102,7
May	113,7	103,3

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
İyun	92,5	102,1
İyul	107,4	101,5
Avqust	95,2	99,9

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 sentyabr 2022-ci il vəziyyətinə 913,5 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Ehtiyatların 44,1 faizi Bakı, 23,6 faizi Sumqayıt, 6,7 faizi Gəncə şəhərlərinin, 3,9 faizi Şirvan, 0,3 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikasının, qalan hissəsi isə digər şəhər və rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 88,3 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olmuşdur.

Mədənçıxarma sənayesi

Mədənçıxarma sənayesində istehsalın ümumi dəyəri 42,3 milyard manat olmaqla, əvvəlki ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən 1,1 faiz azalmışdır.

Sahənin əsas məhsulu olan əmtəəlik xam neft hasilatı 21,8 milyon ton, əmtəəlik təbii qaz hasilatı isə 22,9 milyard kub metr təşkil etmişdir. Əmtəəlik neft hasilatı əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5,2 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı isə 11,3 faiz artmışdır.

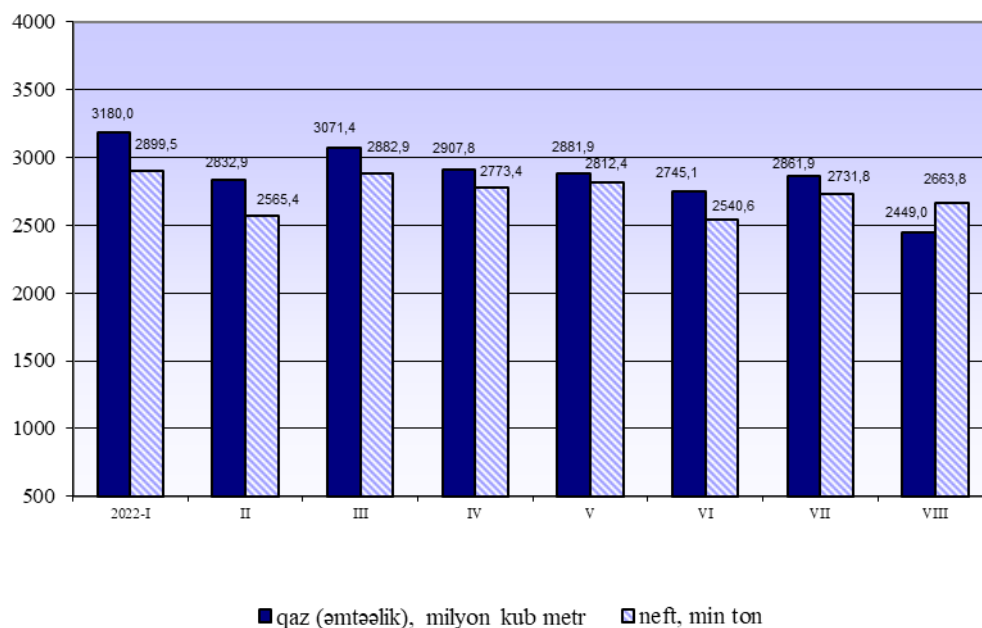
**Mədənçıxarma sənayesində istehsal olunmuş
əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	21869,8	94,9	306,0
ondan əmtəlik	21809,4	94,8	306,0
Təbii qaz, milyon kub metr	30656,7	109,8	-
ondan əmtəlik	22930,0	111,3	-
Metal filizlərinin hasilatı			
Mis filizləri və konsentratları, ton	1677,8	95,6	232,5
Qiymətli metal filizləri və konsentratları, kq	6578,2	120,0	742,3
o cümlədən : qızıl	1968,5	83,6	384,0
gümüş	4609,7	147,4	358,3
Mədənçıxarma sənayesinin digər məhsulları			
Tikinti qumu, min ton	363,6	57,3	115,9
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	232,3	92,2	-
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı, min ton	1448,9	63,3	14,6
Duz, min ton	48,5	98,1	0,1
Bentonit, min ton	86,8	54,1	165,2
ondan əmtəlik	82,9	52,8	165,2
Gips və anhidrit, min ton	212,0	96,5	70,5

Qrafik 2

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

Emal sənayesi

Emal sənayesində 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında 11584,2 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Cədvəl 6

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2021-ci il		
Yanvar	105,3	118,0
Yanvar-fevral	106,4	118,3
Yanvar-mart	107,1	116,9
Yanvar-aprel	114,9	122,8
Yanvar-may	115,6	121,8
Yanvar-iyun	116,4	121,7
Yanvar-iyul	117,0	121,2
Yanvar-avqust	118,2	122,9

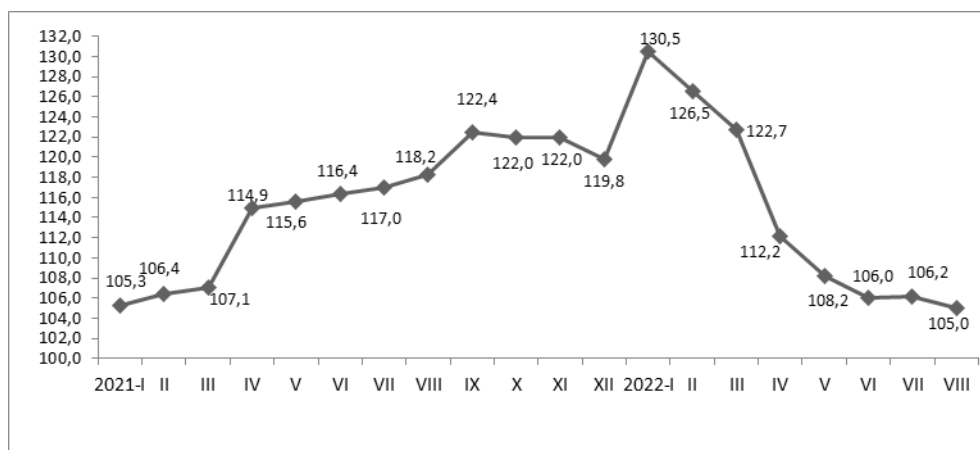
REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
Yanvar-sentyabr	122,4	124,7
Yanvar-oktyabr	122,0	124,8
Yanvar-noyabr	122,0	125,5
Yanvar-dekabr	119,8	122,9
2022-ci il		
Yanvar	130,5	131,5
Yanvar-fevral	126,5	127,0
Yanvar-mart	122,7	125,6
Yanvar-aprel	112,2	120,8
Yanvar-may	108,2	119,9
Yanvar-iyun	106,0	115,4
Yanvar-iyul	106,2	114,1
Yanvar-avqust	105,0	111,7

Qrafik 3

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Emal sənayesi –cəmi	11584,2	105,0
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	3398,5	113,2
içki istehsalı	386,7	93,9
tütün məmulatlarının istehsalı	475,3	102,4
toxuculuq sənayesi	207,1	72,0
geyim istehsalı	103,4	147,3
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	14,6	159,9
məbeldən başqa ağacın emalı və ağacdan məmulatların istehsalı	50,4	112,2
kağız və karton istehsalı	95,9	118,9
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	47,7	127,3
neft məhsullarının istehsalı	2461,3	89,7
kimya sənayesi	1231,6	107,1
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	9,4	176,7
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	299,3	108,5
tikinti materiallarının istehsalı	712,9	121,7
metallurgiya sənayesi	715,6	109,9
hazır metal məmulatlarının istehsalı	316,8	135,9
kompyuter, elektron və optik məhsulların istehsalı	19,4	125,9
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	121,6	150,1
maşın və avadanlıqların istehsalı	253,1	138,5
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	72,2	2,3 d.
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	7,1	3,3 d.
mebellərin istehsalı	137,3	149,8
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	61,4	150,1
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	385,6	77,9

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə qida məhsullarının istehsalında 13,2 faiz, tütün məmulatlarının istehsalında 2,4 faiz artım, içki istehsalında isə 6,1 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Bu sahələrin əsas məhsullarından marqarın istehsalı 24,7 faiz, kərə yağının istehsalı isə 0,3 faiz, duru bitki yağlarının istehsalı 0,1 faiz artmışdır.

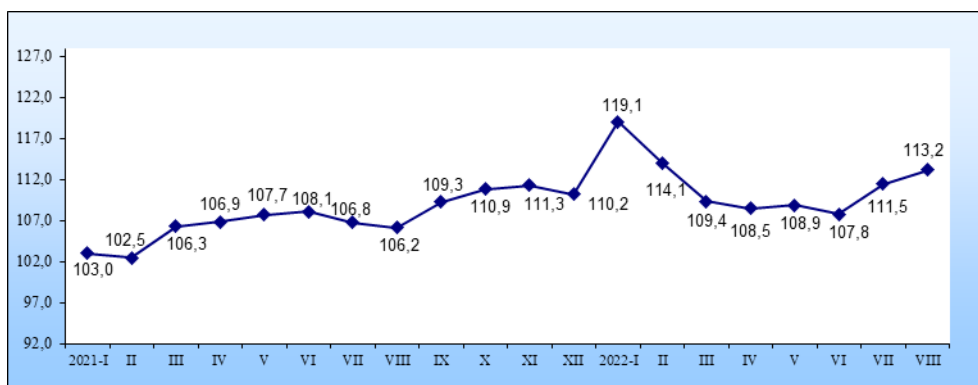
Cədvəl 8

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulatlarının istehsalı
2021-ci il			
Yanvar	103,0	104,8	2,9 d.
Yanvar-fevral	102,5	81,4	2,1 d.
Yanvar-mart	106,3	86,9	183,1
Yanvar-aprel	106,9	90,1	198,7
Yanvar-may	107,7	91,4	186,3
Yanvar-iyun	108,1	95,0	180,8
Yanvar-iyul	106,8	101,8	162,5
Yanvar-avqust	106,2	102,9	155,1
Yanvar-sentyabr	109,3	103,4	156,9
Yanvar-oktyabr	110,9	101,6	156,1
Yanvar-noyabr	111,3	103,7	153,4
Yanvar-dekabr	110,2	102,3	154,0
2022-ci il			
Yanvar	119,1	87,2	69,5
Yanvar-fevral	114,1	84,4	89,7
Yanvar-mart	109,4	80,0	104,5
Yanvar-aprel	108,5	85,7	88,2
Yanvar-may	108,9	89,6	92,8
Yanvar-iyun	107,8	92,2	92,5
Yanvar-iyul	111,5	93,1	97,6
Yanvar-avqust	113,2	93,9	102,4

Qrafik 4

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 9

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsulları			
Kolbasa məmulatları, ton	16451,9	104,3	34,5
Qaymaq və xama, ton	5345,3	89,1	-
Pendir və kəsmik, ton	34651,2	97,8	35,5
Kərə yağı, ton	16813,1	100,3	210,9
Cem və marmeladlar, ton	59505,4	99,2	3616,4
Duru bitki yağları, ton	33511,7	100,1	7283,9
Margarin, ton	37989,3	124,7	5905,0
İnsanın qidalanması üçün yararlı olan duz, min ton	47,1	98,1	2,2
Qənd və şəkər tozu, min ton	235,3	105,5	19,9
İçki məhsulları			
Araq, min dkl	758,7	83,0	238,7
Viski, konyak, min dkl	18,9	117,4	21,3
Üzüm şərabı, min dkl	501,6	151,8	899,3

REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Pivə, min dkl	3348,3	90,2	225,6
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	26894,5	110,9	356,0
Tütün məmulatları			
Fermentləşdirilmiş tütün, ton	3041,4	2,7 d.	998,9
Papiros və siqaretlər, milyon ədəd	8770,8	96,7	814,8

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 325,1 milyon manat dəyərində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalında 59,9 faiz, geyim istehsalında 47,3 faiz artım, toxuculuq sənayesində isə 28,0 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 10

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
2021-ci il			
Yanvar	110,9	89,7	3,9 d.
Yanvar-fevral	126,5	96,0	7,2 d.
Yanvar-mart	127,8	110,8	4,8 d.
Yanvar-aprel	133,3	119,0	4,4 d.
Yanvar-may	143,0	120,5	2,9 d.
Yanvar-iyun	148,1	110,7	2,2 d.
Yanvar-iyul	156,4	101,2	161,2
Yanvar-avqust	152,5	90,2	156,1
Yanvar-sentyabr	146,8	86,8	142,0
Yasınvar-oktyabr	142,0	85,5	135,6

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
Yanvar-noyabr	130,5	83,6	131,4
Yanvar-dekabr	126,8	78,3	129,8
2022-ci il			
Yanvar	86,1	93,6	2,1 d
Yanvar-fevral	88,8	112,3	144,5
Yanvar-mart	89,9	150,2	78,4
Yanvar-aprel	88,8	155,4	75,8
Yanvar-may	79,5	150,6	95,3
Yanvar-iyun	77,2	159,0	112,9
Yanvar-iyul	75,4	152,0	129,4
Yanvar-avqust	72,0	147,3	159,9

Cədvəl 11

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq məhsulları			
Pambıq lifi, ton	43048,1	90,2	6121,9
Hazır pambıq parçalar, min kv.m	11753,8	48,6	1655,4
Pambıq iplik, ton	10843,2	69,3	2375,4
ondan əmtəlik	10673,2	71,4	2375,4
Pambıq yataq ağırları, min ədəd	24,6	8,9	2,3
Xalça və xalça məmulatları, kv.m	2784,7	25,9	4431,0
Geyim istehsalı			
Üst geyim, min ədəd	562,1	135,3	5,6
Alt geyim, min ədəd	482,6	109,1	5,1
Sair geyim və aksesuarların istehsalı, min ədəd	4732,0	120,5	1855,4
Corab məmulatları, min cüt	2594,3	126,0	4,6

REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kişi və ya oğlanlar üçün pambıqdan və ya kimyəvi liflərdən hazırlanan istehsalat və peşə komplektləri, min ədəd	498,8	2,7 d.	1,8
Qadın və ya qızlar üçün kostyum və komplektlər, ədəd	5599	124,8	-
Dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabılar			
Dəri, min kv,m	30,7	69,8	140,0
Aşılarmış xəz dərilər, min kv.m	-	-	0,5
Ayaqqabı, min cüt	804,3	108,0	50,8

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 2461,3 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə 10,3 faiz azalmışdır. Yanacaq mazutunun istehsalı 2,2 dəfə, neft bitumu 8,6 faiz artmış, avtomobil benzininin istehsalı 2,5 faiz, dizel yanacağının istehsalı 24,7 faiz, neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin istehsalı 32,7 faiz, neft koksunun istehsalı 33,8 faiz, sürükü yağlarının istehsalı isə 42,2 faiz azalmışdır.

**Neft məhsullarının istehsalı sahəsində
istehsal edilmiş əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Avtomobil benzini, min ton	784,2	97,5	36,4
Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin, min ton	188,3	67,3	0,9
Ağ neft, min ton	357,4	106,1	10,7
Dizel yanacağı, min ton	1264,5	75,3	38,8
Yanacaq mazutu, min ton	67,4	2,2 d.	11,5
Sürtkü yağları, min ton	23,4	57,8	2,4
Neft bitumu, min ton	257,5	108,6	16,2
Neft koksu, min ton	116,6	66,2	34,5

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində 1540,3 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə məhsul buraxılışı əczaçılıq məhsullarının istehsalında 76,7 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalında 8,5 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalında isə 7,1 faiz artmışdır.

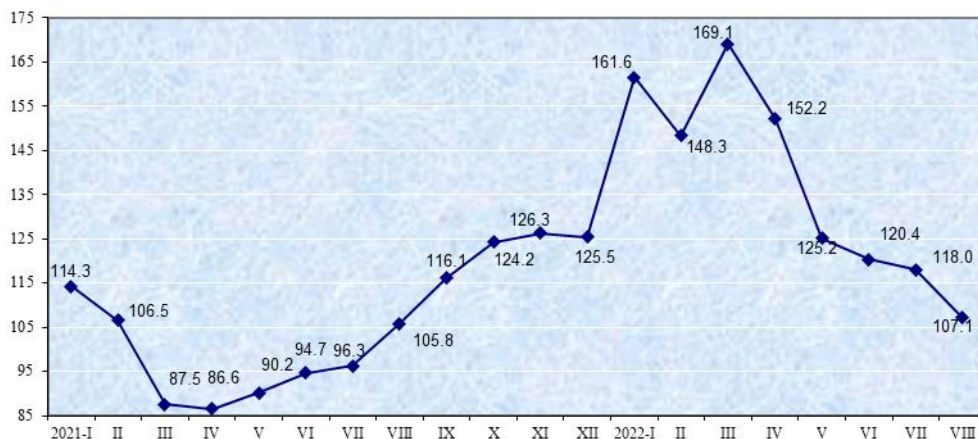
Rezin və plastik kütlə məmulatlarından bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qolların istehsalı 52,6 faiz, kimya məhsullarından metanol (metil spirti) istehsalı 81,3 faiz, lak-boya məmulatlarının istehsalı 11,0 faiz artmış, məsaməli polistirol lövhələr və zolaqların istehsalı isə 31,7 faiz azalmışdır.

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
<u>2021-ci il</u>			
Yanvar	114,3	10,4 d.	197,0
Yanvar-fevral	106,5	9,6 d.	145,3
Yanvar-mart	87,5	7,3 d.	115,2
Yanvar-aprel	86,6	6,0 d.	124,0
Yanvar-may	90,2	4,4 d.	124,6
Yanvar-iyun	94,7	3,1 d.	129,7
Yanvar-iyul	96,3	188,3	120,1
Yanvar-avqust	105,8	162,1	117,5
Yanvar-sentyabr	116,1	188,8	122,1
Yanvar-oktyabr	124,2	190,2	119,0
Yanvar-noyabr	126,3	193,2	120,3
Yanvar-dekabr	125,5	158,3	117,4
<u>2022-ci il</u>			
Yanvar	161,6	163,2	118,6
Yanvar-fevral	148,3	142,6	123,2
Yanvar-mart	169,1	167,4	129,3
Yanvar-aprel	152,2	2,0 d.	120,0
Yanvar-may	125,2	2,1 d.	119,9
Yanvar-iyun	120,4	2,1 d.	110,1
Yanvar-iyul	118,0	2,0 d.	109,5
Yanvar-avqust	107,1	176,7	108,5

Qrafik 5

Kimya sənayesi məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 14

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi məhsulları			
Azot, min kub m	15481,2	102,9	68,3
ondan əmtəlik	943,3	154,3	68,3
Yod, ton	124,4	112,4	8,1
Oksigen, min kub m	3297,8	51,2	8,0
ondan əmtəlik	3037,1	47,3	8,0
Propilen, min ton	80,7	86,3	0,6
ondan əmtəlik	77,5	88,4	0,6
Polietilen, min ton	84,5	79,1	7,5
Etilen, min ton	86,2	79,2	1,1
Metanol (metil spirti), min ton	357,5	181,3	38,6
Lak-boya məmulatları, ton	20199,4	111,0	137,4

REAL SEKTOR

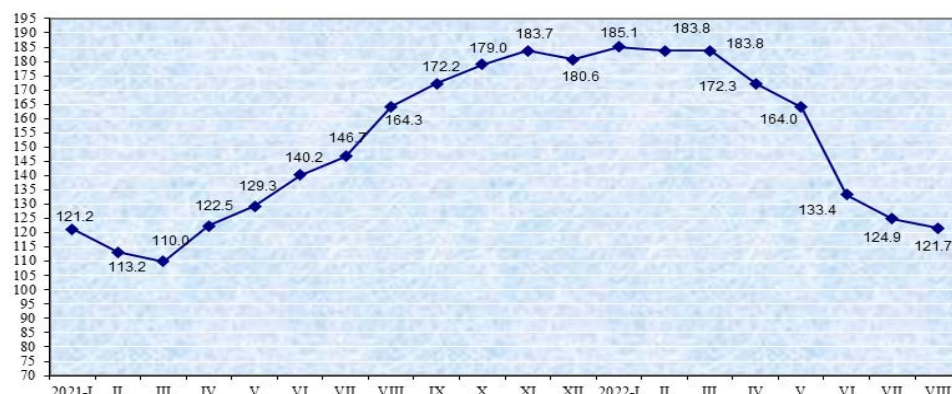
...ardı

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sair üzvi kompozisiya həllədiciləri və durulaşdırıcıları, ton	35645,6	124,0	9,7
Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı			
Bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	8532,0	152,6	1976,5
Bərk polipropilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	4934,3	131,8	478,6
Məsəməli polistirol lövhələr və zolaqlar, ton	1294,9	68,3	52,2
Butullar, butulkalar və tutumu 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatlar, min ədəd	39900,1	112,7	3970,2
Plastik borular, borucuqlar və şlanqlar üçün fittinglər, ton	2065,9	49,8	218,8
Əczaçılıq məhsullarının istehsalı			
Tərkibində digər antibiotiklər olan, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan dərmanlar, min manat	4,8	5,3 d.	16,9
Tərkibində qarışıq və ya xalis məhsullar olan, digər qruplara daxil edilməyən, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan sair dərmanlar, min manat	4845,4	5,5 d.	433,1
Tibbi maska, milyon ədəd	17,5	100,0	5,8

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində 2022-ci il yanvar-avqust aylarında istehsalın ümumi dəyəri 712,9 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 21,7 faiz artmışdır. Dövr ərzində tikinti gipsinin istehsalı 43,5 faiz, sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpiclərin istehsalı 26,3 faiz, asfaltın istehsalı 25,6 faiz, hörmə üçün hazır beton qarışığının istehsalı 23,9 faiz, tikinti əhənginin istehsalı isə 10,7 faiz artmışdır.

Qrafik 6

Tikinti materiallarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 15

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində
istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sement, min ton	2329,6	104,8	95,0
Tikinti gipsi, min ton	27,4	143,5	4,0
Tikinti əhəngi, min ton	26,8	110,7	2,2
Sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpicləri, min ton	72,9	126,3	33,7
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub metr	30,3	66,2	4,6
Asfalt, min ton	115,9	125,6	0,2
Tikinti kərpic, min kub metr	410,7	104,8	8,1
Hörmə üçün hazır beton qarışığı, min ton	2134,9	123,9	-
Emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatlar, ton	20630,0	75,8	-

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında 1032,4 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində 35,9 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalında isə 9,9 faiz artım müşahidə olunmuşdur. 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında polad boruların istehsalı 2,2 dəfə, armaturun istehsalı 67,7 faiz, polad tökmə istehsalı 40,0 faiz artmışdır. Hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsi üzrə 25186,1 ton qara metallardan sair konstruksiya istehsal edilmişdir.

Cədvəl 16

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
2021-ci il		
Yanvar	108,1	75,1
Yanvar-fevral	93,9	79,8
Yanvar-mart	100,6	88,5
Yanvar-aprel	100,0	90,7
Yanvar-may	102,4	95,3
Yanvar-iyun	109,4	103,4
Yanvar-iyul	114,5	110,0
Yanvar-avqust	117,3	110,3
Yanvar-sentyabr	115,6	116,8
Yanvar-oktyabr	116,1	121,3
Yanvar-noyabr	118,9	124,0
Yanvar-dekabr	116,9	117,4
2022-ci il		
Yanvar	140,8	159,0
Yanvar-fevral	141,8	153,6
Yanvar-mart	134,9	115,2
Yanvar-aprel	127,9	134,3
Yanvar-may	134,2	143,3
Yanvar-iyun	126,0	147,0
Yanvar-iyul	117,2	132,4
Yanvar-avqust	109,9	135,9

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi məhsulları			
Polad tökmə, min ton	263,7	140,0	2,9
Armatur, min ton	309,6	167,7	54,7
Polad borular, min ton	76,6	2,2 d.	2,2
Emal edilməmiş alüminium ərintiləri, ilkin şəkildə, min ton	17,4	92,6	15,0
Alüminium çubuqlar, millər və profillər, ton	2491,5	160,5	109,2
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Qara metallardan yığma tikinti konstruksiyaları, min manat	18536,5	119,3	478,0
Qara metallardan sair konstruksiyalar, ton	25186,1	157,5	3269,2
Misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kəbellər, ton	3484,8	103,1	-

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində 2022-ci il yanvar-avqust aylarında 141,0 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə elektrik avadanlıqlarının istehsalı 50,1 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı isə 25,9 faiz artmışdır. Dövr ərzində əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə avtomatik tənzimləmə və idarəetmə üçün cihaz və aparatların istehsalı 3,2 dəfə artmış, qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verilişləri aparatlarının istehsalı isə 25,0 faiz azalmışdır.

**Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
<u>2021-ci il</u>		
Yanvar	46,6	196,3
Yanvar-fevral	3,0 d.	106,2
Yanvar-mart	2,5 d.	114,1
Yanvar-aprel	2,8 d.	165,2
Yanvar-may	2,5 d.	181,5
Yanvar-iyun	2,5 d.	160,6
Yanvar-iyul	2,6 d.	146,7
Yanvar-avqust	144,9	153,4
Yanvar-sentyabr	113,6	153,9
Yanvar-oktyabr	105,5	108,7
Yanvar-noyabr	111,9	80,9
Yanvar-dekabr	108,3	88,8
<u>2022-ci il</u>		
Yanvar	150,9	193,3
Yanvar-fevral	139,6	178,2
Yanvar-mart	104,1	2,1 d.
Yanvar-aprel	87,7	160,8
Yanvar-may	95,7	156,7
Yanvar-iyun	130,8	153,2
Yanvar-iyul	134,5	163,9
Yanvar-avqust	125,9	150,1

**Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş
əsas məhsullar**

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Mayelərin məsrəfi və ya səviyyəsinin ölçülməsi, yoxlanması üçün cihazlar, ədəd	102913	72,6	-
Avtomatik tənzimləmə və idarəetmə üçün cihaz və aparatlar, ədəd	24757	3,2 d.	-
Qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verilişləri aparatları, ədəd	19500	75,0	151
1000 V-dək gərginlik üçün hesablanmış elektrik cərəyanı naqilləri, ton	4980,1	91,8	1095,8
1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqilləri, ton	499,5	89,3	-
Məişət soyuducuları, ədəd	83	17,2	49

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında 332,4 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 3,3 dəfə, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 2,3 dəfə, maşın və avadanlıqların istehsalı isə 38,5 faiz artmışdır. 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında 1389 ədəd və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 139 ədəd çox minik avtomobili istehsal olunmuşdur. Dövr ərzində əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə traktorların istehsalı 6,5 faiz azalmışdır.

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində
istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
<u>2021-ci il</u>			
Yanvar	123,5	98,1	33,3
Yanvar-fevral	2,0 d.	25,7	4,3
Yanvar-mart	2,4 d.	36,7	2,3
Yanvar-aprel	2,7 d.	43,9	0,9
Yanvar-may	198,5	52,3	29,1
Yanvar-iyun	148,3	52,9	30,9
Yanvar-iyul	104,8	52,2	28,7
Yanvar-avqust	101,8	61,5	30,2
Yanvar-sentyabr	100,0	88,2	10,0
Yanvar-oktyabr	90,9	96,5	10,0
Yanvar-noyabr	88,9	101,6	9,8
Yanvar-dekabr	90,9	121,3	7,4
<u>2022-ci il</u>			
Yanvar	169,8	3,0 d.	2,4 d.
Yanvar-fevral	143,3	2,3 d.	5,1 d.
Yanvar-mart	123,0	2,3 d.	6,6 d.
Yanvar-aprel	130,8	2,5 d.	4,4 d.
Yanvar-may	151,9	2,9 d.	4,5 d.
Yanvar-iyun	148,7	2,8 d.	2,6 d.
Yanvar-iyul	139,0	2,6 d.	3,0 d.
Yanvar-avqust	138,5	2,3 d.	3,3 d.

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobillərin istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas
məhsullar**

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.09.2022-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Fəvvarə armaturu, ton	41,4	67,9	-
Ştanqlı quyu nasosları, ədəd	3466	105,7	247
Mancanaq dəzgahları, ədəd	412	95,6	81
Traktorlar, ədəd	404	93,5	27
Minik avtomobilləri, ədəd	1389	111,1	229

**Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı
bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların
təmizlənməsi və emalı sektorları**

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda 2022-ci il yanvar-avqust aylarında 1857,8 milyon manat dəyərində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,4 faizlik artım müşahidə olunmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 315,1 milyon manat təşkil etmişdir.

**Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı bölüşdürülməsi
və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və
emalı sektorlarında məhsul buraxılışı**

Fəaliyyət növlərinin adı	2022-ci ilin yanvar- avqust aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1857,8	102,4
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	315,1	105,1

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı		
Elektrik enerjisi, milyon kVt-saat	17976,8*	102,9
ondan əmtəəlik	17384,6	102,7
su elektrik stansiyalarının istehsalı	1291,0	136,9
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	16025,2	100,8
küləklə işləyən elektrik stansiyaların istehsalı	25,0	43,7
günəş enerjisi ilə işləyən elektrik stansiyaların istehsalı	43,4	116,0
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı		
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, milyon kub metr	352,2	96,4

*) əsas fəaliyyəti elektrik enerjisinin istehsalı olmayan müəssisələr nəzərə alınmadan

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 9117,0 milyon manat və ya 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 6,9 faiz çox vəsait yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 13,1 faiz azalmış, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi isə 22,5 faiz artmışdır. Ümumi sərmayənin 5306,3 milyon manatı və ya 58,2 faizi məhsul istehsalı sahələrinin, 3292,0 milyon manatı (36,1 faizi) xidmət sahələrinin, 518,7 milyon manatı (5,7 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinin payına düşmüşdür.

Ümumi sərmayənin 48,3 faizi dövlət, 51,7 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarları tərəfindən qoyulmuşdur. Sərmayə qoyuluşunun 72,9 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin dəyəri ümumi sərmayənin 75,1 faizini təşkil etmişdir.

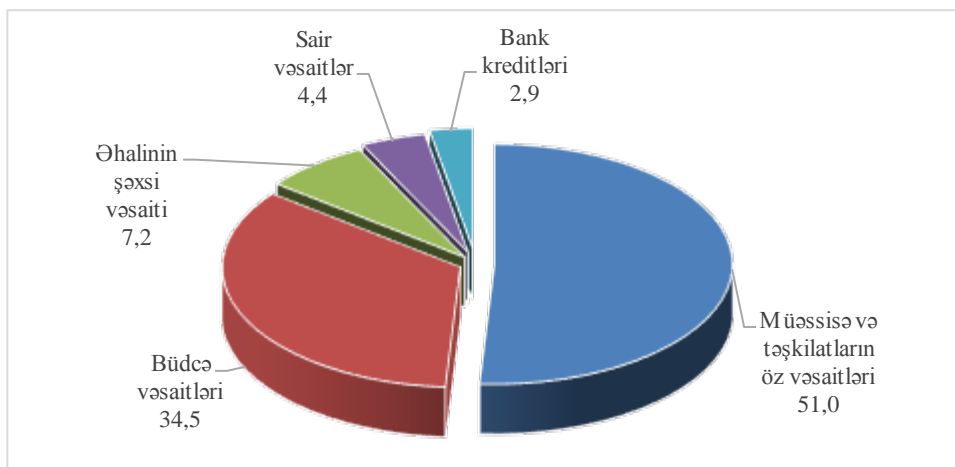
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitdə müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 4646,1 milyon manat, büdcə vəsaitləri 3146,3 milyon manat, əhalinin şəxsi vəsaitləri 659,2 milyon manat, sair vəsaitlər 397,6 milyon manat, bank kreditləri 267,8 milyon manat təşkil etmişdir.

**Maliyyə mənbələri üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	9117,0	106,9	100,0
o cümlədən:			
Müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri	4646,1	92,2	51,0
Bank kreditləri	267,8	55,5	2,9
Büdcə vəsaitləri	3146,3	177,6	34,5
Büdcədən kənar dövlət fondlarının vəsaitləri	-	-	-
Əhalinin şəxsi vəsaiti	659,2	113,3	7,2
Sair vəsaitlər	397,6	60,3	4,4

Qrafik 7

**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə
mənbələri üzrə strukturu, faizlə**

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 43,7 faizi sənaye, 28,4 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 17,9 faizi tikinti, 2,3 faizi kənd təsərrüfatı,

meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,2 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 1,4 faizi informasiya və rabitə, 1,1 faizi təhsil, 0,8 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 0,7 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 0,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, hər birində 0,4 faiz olmaqla inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, hər birində 0,1 faiz olmaqla peşə, elmi və texniki fəaliyyət, istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət sahələrinə sərf edilmişdir.

Cədvəl 25

**İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlərin dəyəri**

İqtisadiyyatın sahələri	2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	9117,0	106,9	100,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	207,3	81,2	2,3
Sənaye	3984,2	86,0	43,7
o cümlədən:			
Mədənçıxarma sənayesi	2978,7	92,8	32,7
Emal sənayesi	656,4	54,7	7,2
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	279,0	163,2	3,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	70,1	137,9	0,8
Tikinti	1633,5	103,1	17,9
ondan mənzil tikintisi	518,7	82,4	5,7
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	76,6	72,8	0,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2590,7	2,0 d.	28,4
o cümlədən:			
nəqliyyat	2590,2	2,0 d.	28,4
poçt və kuryer fəaliyyəti	0,5	2,6 d.	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	40,6	45,9	0,5

REAL SEKTOR

...sonu

İqtisadiyyatın sahələri	2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
İnformasiya və rabitə	129,2	2,0 d.	1,4
ondan rabitə	126,3	2,1 d.	1,4
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	64,2	4,2 d.	0,7
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	0,6	144,1	0,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	11,0	6,4	0,1
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	40,2	111,0	0,4
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	198,2	156,0	2,2
Təhsil	97,9	87,5	1,1
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	33,9	107,5	0,4
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	6,8	71,4	0,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	2,1	20,0	0,0

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında neft-qaz sektoruna 3249,8 milyon manatlıq vəsait yönəldilmişdir. Qeyri neft-qaz sektorunun inkişafına sərf edilmiş 5867,2 milyon manatlıq vəsaitin 734,3 milyon manatı (ümumi sərmayənin 8,1 faizi) qeyri neft-qaz sənayesi sektorunda istifadə edilmişdir.

**Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektoru üzrə
əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər**

2022-ci il	Neft-qaz sektoru		Qeyri neft-qaz sektoru	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	372,6	56,6	285,5	43,4
Fevral	365,3	53,6	316,3	46,4
Mart	260,3	23,6	840,7	76,4
Aprəl	322,9	26,1	914,4	73,9
May	488,9	39,5	748,1	60,5
İyun	440,1	31,8	944,5	68,2
İyul	474,2	47,3	527,9	52,7
Avqust	525,5	29,0	1289,8	71,0

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında Bakı şəhərində Tədris və Xidmət Kompleksi, “Xanım Fatiməyi Zəhra” məscidinin yeni binası, “Qobu” yarımstansiyası və “Qobu” Elektrik Stansiyası, Prezident Administrasiyasının Vətəndaş Qəbulu Mərkəzi, Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun yeni binası, 7 saylı “ASAN xidmət” mərkəzi, “Bilim Bakı” mərkəzi, Sabunçu rayonunun Kürdəxanı qəsəbəsində 304 nömrəli tam orta məktəb, şəhid ailələri və müharibə əlilləri üçün nəzərdə tutulan yeni yaşayış kompleksi, 110/35/10 kilovoltluq elektrik yarımstansiyası, Rəqəmsal Şəbəkələrin Baş İdarəetmə Mərkəzi, Badam emalı zavodu, 2 saylı Sumqayıt regional “ASAN xidmət” Mərkəzi, Gəncə şəhərində Gəncə Dövlət Dram Teatrının yeni binası, Gəncə regional “ASAN xidmət” Mərkəzi, Gəncə lokomotiv deposu, Ağsu rayonunda Gənc Sənətkarlar Mərkəzi, Dövlət Rəmzləri Muzeyi, Ağcabədi rayonunda Daxili İşlər Nazirliyi Daxili Qoşunlarının hərbi şəhərciyi, Şuşa Rəqəmsal İdarəetmə Mərkəzi, Kəlbəcər rayonunda “Kəlbəcər-1” Kiçik Su Elektrik Stansiyası və s. mühüm əhəmiyyətli obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən əsas kapitalla 2273,7 milyon manat vəsait yönəldilmişdir.

**Daxili və xarici mənbələrdən
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

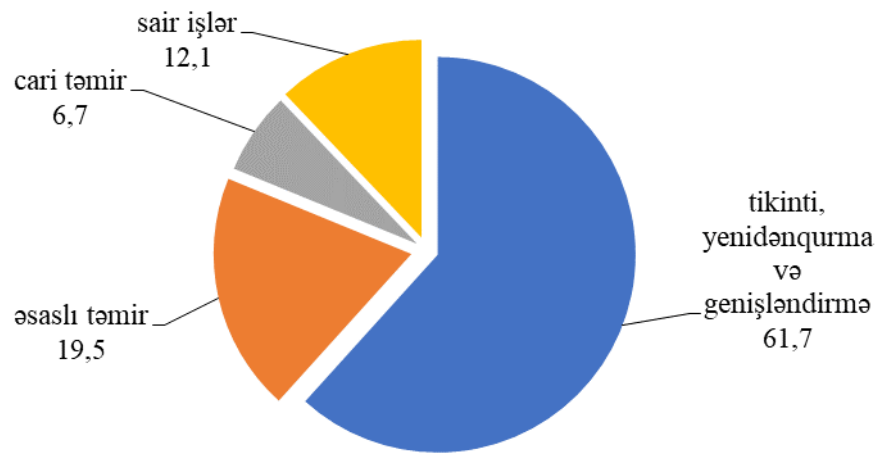
2022-ci il	Daxili mənbələr üzrə		Xarici mənbələr üzrə	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	362,0	55,0	296,1	45,0
Fevral	417,5	61,3	264,1	38,7
Mart	897,2	81,5	203,8	18,5
Aprəl	1012,9	81,9	224,4	18,1
May	967,2	78,2	269,8	21,8
İyun	1036,5	74,9	348,1	25,1
İyul	734,5	73,3	267,6	26,7
Avqust	1415,5	78,0	399,8	22,0

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin 2136,0 milyon manatı (93,9 faizi) Birləşmiş Krallıq, ABŞ, İsveçrə, Yaponiya, Türkiyə, Norveç, Rusiya, İran, Hindistan və Fransa sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında tikinti müəssisələri tərəfindən (fərdi sahibkarlar nəzərə alınmaqla) yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 61,7 faizini tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 19,5 faizini əsaslı təmir, 6,7 faizini cari təmir, 12,1 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 88,6 faizini qeyri-dövlət tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 8

Tikinti müəssisələri tərəfindən (fərdi sahibkarlar nəzərə alınmaqla) yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)

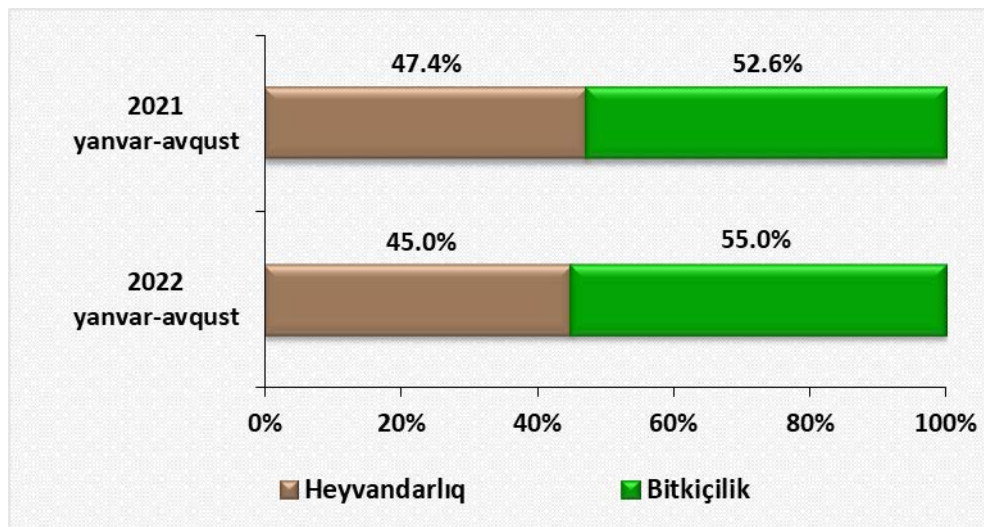

Kənd təsərrüfatı

2022-ci ilin yanvar-avqust ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 7428,8 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 3341,1 milyon manatı heyvandarlıq, 4087,7 milyon manatı isə bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Qrafik 9

Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun strukturu

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının istehsalı 3,2 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları üzrə 2,7 faiz, bitkiçilik məhsulları üzrə isə 3,6 faiz artmışdır.

Cədvəl 28

Kənd təsərrüfatı üzrə istehsal indeksinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Cəmi	o cümlədən	
		heyvandarlıq məhsulları	bitkiçilik məhsulları
2021-ci il			
Yanvar	102,3	102,1	106,8
Yanvar-fevral	102,3	102,1	106,2
Yanvar-mart	102,2	102,2	102,5
Yanvar-aprel	102,3	102,3	102,6
Yanvar-may	102,9	102,3	105,2
Yanvar-iyun	105,6	102,4	108,9
Yanvar-iyul	105,6	102,6	108,5
Yanvar-avqust	105,0	102,6	107,3
Yanvar-sentyabr	105,0	102,6	107,3
Yanvar-oktyabr	104,1	102,7	105,4
Yanvar-noyabr	103,8	102,8	104,8
Yanvar-dekabr	103,4	102,8	104,0
2022-ci il			
Yanvar	102,7	102,6	104,8
Yanvar-fevral	103,1	102,5	114,1
Yanvar-mart	103,4	102,8	114,4
Yanvar-aprel	103,6	102,8	114,8
Yanvar-may	103,3	102,8	105,1
Yanvar-iyun	100,0	102,8	97,3
Yanvar-iyul	103,1	102,7	103,4
Yanvar-avqust	103,2	102,7	103,6

Bitkiçilik. Kənd təsərrüfatı bitkilərinin yığımını davam edir və sentyabr ayının 1-nə kimi dənli və dənli paxlalı bitkilərin (qarğıdalısız) əkin sahələrindən 2866,4 min ton və ya ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 6,3 faiz az məhsul götürülmüşdür. Orta

hesabla hər hektardan əldə edilmiş məhsul 30,4 sentner təşkil etmişdir. Bundan əlavə, məhsulu toplanmış 11,9 min hektar qarğıdalı sahəsindən 71,9 min ton məhsul götürülmüşdür.

Yığım başlandıqdan sahələrdən 864,5 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 4,4 faiz çox kartof, 1442,7 min ton (1,3 faiz çox) tərəvəz, 455,3 min ton (1,9 faiz çox) bostan məhsulları, 479,3 min ton (11,0 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 73,6 min ton (2,4 faiz çox) üzüm, 760,8 ton (21,5 faiz az) yaşıl çay yarpağı, 22,4 min ton (1,4 faiz çox) günəbaxan, 6,9 min ton (86,8 faiz az) şəkər çuğunduru və 2,7 min ton (32,3 faiz az) tütün yığılmışdır.

Cədvəl 29

**Bütün təsərrüfat kateqoriyaları üzrə
bitkiçilik məhsullarının yığılımı**

	2022-ci il yanvar-avqust				2021-ci il yanvar-avqust		
	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış sahə əkin sahəsinə %-lə	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha
Dənli və dənli paxlalı bitkilər- cəmi	954,6	96,8	2 938,3	30,8	973,6	3 127,2	32,1
ondan:							
buğda	543,4	99,3	1 736,1	31,9	572,3	1 885,4	32,9
qarğıdalı dən üçün	11,9	38,9	71,9	60,5	11,9	66,6	55,8
Günəbaxan dən üçün	9,5	79,9	22,4	23,6	9,8	22,0	22,6
Şəkər çuğunduru	0,2	4,7	6,9	297	1,3	52,4	404
Tütün	2,4^{x)}	-	2,7	-	3,1^{x)}	3,9	-
Kartof	47,0	85,9	864,5	184	47,9	828,1	173
Tərəvəz	60,8	93,0	1 442,7	237	62,6	1 423,8	228
Bostan bitkiləri	20,0	99,2	455,3	228	20,1	446,8	223
Meyvə və giləmeyvə	221,1^{x)}	-	479,3	-	217,3^{x)}	431,7	-
Üzüm	15,8^{x)}	-	73,6	-	15,9^{x)}	71,8	-
Yaşıl çay yarpağı, ton	1,0^{x)}	-	760,8	-	1,1^{x)}	968,8	-

x) əkin sahəsi

Heyvandarlıq. 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin yanvar-avqust aylarında quş əti də daxil olmaqla diri çəkiddə ət istehsalı 2,9 faiz artaraq 364,2 min ton, süd istehsalı 1,7 faiz artaraq 1457,6 min ton, yumurta istehsalı 4,2 faiz artaraq 1323,3 milyon ədəd, yun istehsalı 1,6 faiz azalaraq 15,2 min ton, barama istehsalı 30,5 faiz azalaraq 341,4 ton olmuşdur.

Cədvəl 30

Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, min ton

	Ət (diri çəkiddə)	Süd	Yumurta, milyon ədəd	Yun
<u>2021-ci il</u>				
Yanvar	43,1	157,0	152,9	-
Yanvar-fevral	85,4	314,2	301,7	-
Yanvar-mart	130,4	484,0	463,7	-
Yanvar-aprel	176,3	672,3	624,7	2,3
Yanvar-may	213,7	874,7	800,8	12,2
Yanvar-iyun	268,5	1 075,3	951,3	14,6
Yanvar-iyul	307,9	1 263,0	1 120,7	15,0
Yanvar-avqust	353,9	1 433,8	1 269,4	15,5
Yanvar-sentyabr	399,6	1 627,3	1 412,2	15,9
Yanvar-oktyabr	457,5	1 809,3	1 554,2	16,0
Yanvar-noyabr	507,3	1 999,3	1 687,3	16,0
Yanvar-dekabr	610,0	2 223,4	1 838,8	16,1
<u>2022-ci il</u>				
Yanvar	44,4	159,2	157,0	-
Yanvar-fevral	87,9	318,8	306,3	-
Yanvar-mart	134,3	493,3	476,6	-
Yanvar-aprel	181,6	685,0	643,1	2,2
Yanvar-may	220,1	890,9	824,8	12,0
Yanvar-iyun	276,8	1 093,1	988,8	14,4
Yanvar-iyul	317,1	1 284,4	1 165,1	14,8
Yanvar-avqust	364,2	1 457,6	1 323,3	15,2

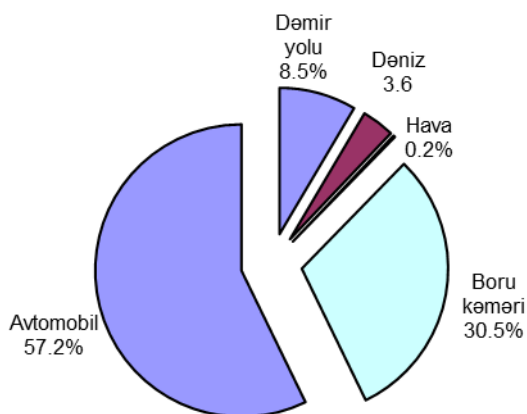
Nəqliyyat

2022-ci ilin yanvar-avqust ayları ərzində yük və sərnişin daşımaları əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 11,8 faiz və 37,7 faiz artmışdır.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 139,1 milyon ton yük daşınmışdır. Yüklərin 3,6 faizi dəniz, 8,5 faizi dəmir yolu, 0,2 faizi hava, 57,2 faizi avtomobil nəqliyyatı, 30,5 faizi isə boru kəməri ilə daşınmışdır.

Qrafik 10

Yük daşınmasının nəqliyyat növləri üzrə strukturu, faizlə

Qeyri-dövlət sektoruna məxsus nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin həcmi 11,9 faiz artmış, daşınmış yüklərin ümumi həcmində bu sektorun xüsusi çəkisi 77,9 faiz təşkil etmişdir.

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında nəqliyyatçılar 1024,9 milyon sərnişinə xidmət göstərmişlər. Sərnişinlərin 87,1 faizi avtomobil nəqliyyatı, 12,5 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında 11,9 milyon ton yük, 2883,6 min sərnişin daşınmış, 2021-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə yük daşınmasında 23,3 faiz, sərnişin daşınmasında isə 88,1 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Orta hesabla sutkada 354 vaqon yüklənmiş, 376 vaqon isə boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 17,3 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 3,2 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 0,5 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatı ilə 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında daşınmış yüklərin həcmi 4999,9 min ton təşkil etmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 35,3 faiz artmışdır. Yüklərin 40,0 faizini neft yükləri təşkil etmişdir.

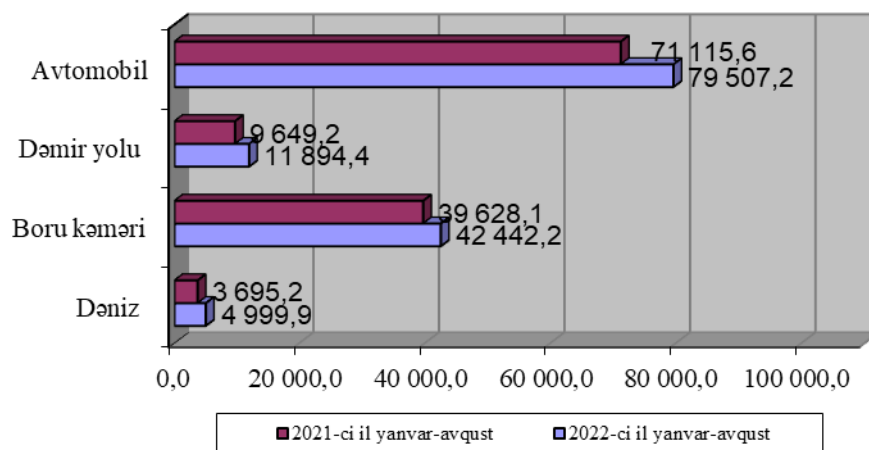
Dəniz limanları tərəfindən 7650,8 min ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmiş və yüklərin 7074,4 min tonunu və ya 92,5 faizini tranzit yüklər təşkil etmişdir.

2022-ci il sentyabr ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan yüklərin həcmi 295,2 min ton olmuşdur.

Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı 2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 34,6 faiz artaraq 14,0 min nəfər olmuşdur.

Qrafik 11

Nəqliyyat sektorunda daşınmış yüklərin həcmi, min ton

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcmində xüsusi çəkisi ən böyük olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 79,5 milyon ton yük, 892,2 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 11,8 faiz və 25,0 faiz artım qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 94,1 faizi avtobus, 5,9 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişdir. Yüklərin dövriyyəsi 22,1 faiz, sərnişinlərin dövriyyəsi isə 24,3 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 4,5 dəfə artaraq 128,4 milyon nəfər olmuşdur.

Hava nəqliyyatı ilə 1433,7 min və ya 2,1 dəfə çox sərnişin daşınmış, daşımaların 99,6 faizi dövlət, 0,4 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yüklərin daşıma 6,2 faiz azalaraq 299,1 min ton olmuşdur.

Magistral neft kəmərləri ilə 24057,3 min ton neft nəql edilmişdir. Nəqlətmənin 79,0 faizi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin yanvar-avqust ayları ərzində bu kəmərlə vasitəsilə 19002,7 min ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində BTC kəməri ilə 3012,7 min ton tranzit nefti də nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 25534,6 milyon kub-metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 12,8 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Qazın nəqlinin 52,7 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 13455,3 milyon kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında **Avropa-Qafqaz-Asiya** nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycan hissəsində daşınmış yüklərin həcmi 28629,8 min ton, yüklərin dövriyyəsi isə 7186,8 milyon ton-km olmuşdur. Yüklərin 15466,1 min tonu və ya 54,0 faizi avtomobil nəqliyyatı, 9394,6 min tonu və ya 32,8 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 3769,1 min tonu və ya 13,2 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Dəhliz vasitəsilə daşınmış yüklərin 27,2 faizini və ya 7800,7 min tonunu tranzit yüklər təşkil etmişdir.

İnformasiya və rabitə

Bu sahədə fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə göstərilmiş xidmətlərin dəyəri real ifadədə 15,3 faiz artaraq 1729,2 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 75,9 faizi əhali tərəfindən istehlak olunmuşdur.

Xidmətlərdən əldə edilən gəlirin 39,1 faizi və ya 675,8 milyon manatı mobil telefon rabitəsi sahəsində formalaşmışdır.

İstehlak bazarı

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 37,4 milyard manat olmaqla 2021-ci ilin eyni dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 4,2 faiz artmışdır.

Qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 2021-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə 4,3 faiz artaraq 36,1 milyard manata bərabər olmuş, onun 46,2 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

Cədvəl 31

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları, milyon manat	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin ümumi dəyəri	37 447,4	104,2
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti üzrə	1 366,5	102,1
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	36 080,9	104,3
ondan: fərdi sahibkarlar üzrə	16 675,8	102,7

Hesabat dövründə bir istehlakçı orta hesabla ayda 465,5 manat və ya 2021-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 68,7 manat çox vəsait xərcləmişdir.

Əmtəə bazarı

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlakçılara 30,9 milyard manatlıq, o cümlədən 17,4 milyard manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları, 13,5 milyard manatlıq qeyri-ərzaq malları satılmışdır. 2021-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə pərakəndə ticarət dövriyyəsi real ifadədə 2,8 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə 2,2 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 3,6 faiz artmışdır.

Cədvəl 32

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin makrostrukturunu

	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları, milyon manat	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları 2021-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	30 874,5	100,0	102,8
o cümlədən: ərzaq məhsulları	15 946,6	51,6	102,4
içkilər və bütün məmulatları	1 479,4	4,8	100,1
qeyri-ərzaq malları	13 448,5	43,6	103,6

Hesabat dövründə əhalinin bir nəfərinə düşən orta aylıq pərakəndə ticarət dövriyyəsi 383,8 manat və ya 2021-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 53,4 manat çox olmuşdur. Ticarət şəbəkəsində bir ölkə sakini orta hesabla ayda 216,6 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları, 167,2 manatlıq qeyri-ərzaq malları almışdır.

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən:	
		ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq malları üzrə
2021-ci il			
Yanvar	98,6	101,8	95,2
Yanvar-fevral	98,7	102,0	95,1
Yanvar-mart	98,9	102,1	95,3
Yanvar-aprel	100,1	102,2	97,7
Yanvar-may	100,3	102,2	98,1
Yanvar-iyun	101,7	102,3	101,1
Yanvar-iyul	102,6	102,4	102,8
Yanvar-avqust	102,7	102,4	103,1
Yanvar-sentyabr	102,8	102,4	103,3
Yanvar-oktyabr	102,9	102,3	103,5
Yanvar-noyabr	103,0	102,5	103,6
Yanvar-dekabr	103,2	102,5	103,9
2022-ci il			
Yanvar	102,9	102,5	103,5
Yanvar-fevral	103,0	102,6	103,5
Yanvar-mart	103,1	102,6	103,7
Yanvar-aprel	103,0	102,5	103,7
Yanvar-may	103,1	102,5	103,8
Yanvar-iyun	102,9	102,3	103,6
Yanvar-iyul	102,9	102,3	103,7
Yanvar-avqust	102,8	102,2	103,6

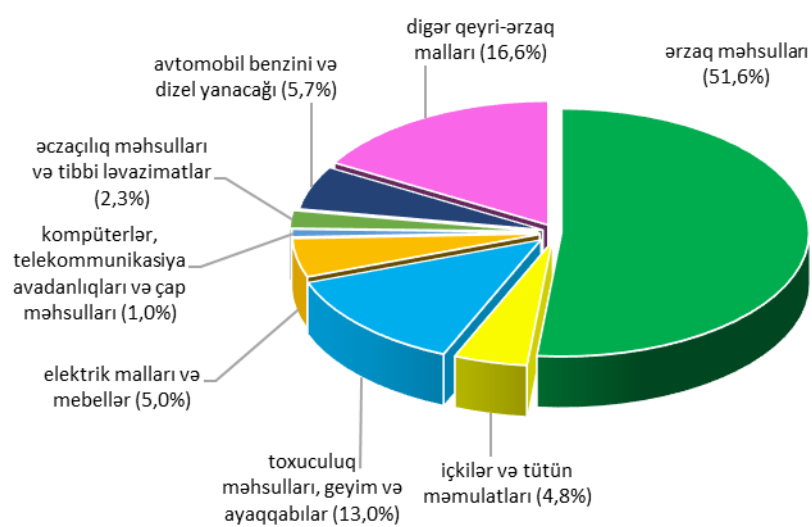
**Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin
mal qrupları üzrə strukturu**

	2022-ci ilin yanvar- avqust ayları, milyon manat	2022-ci ilin yanvar- avqust ayları 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	30 874,5	102,8
o cümlədən: ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	17 426,0	102,2
toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabılar	4 014,4	100,6
elektrik malları və mebellər	1 539,3	101,0
kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsulları	315,2	131,1
əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatlar	722,7	123,1
avtomobil benzini və dizel yanacağı	1 749,8	107,3
digər qeyri-ərzaq malları	5 107,1	101,7

Hesabat dövründə istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkəsində xərclədiyi vəsaitin 56,4 faizi ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, 13,0 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 5,7 faizi avtomobil benzini və dizel yanacağının, 5,0 faizi elektrik malları və mebellərin, 2,3 faizi əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatların, 1,0 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 16,6 faizi isə digər qeyri-ərzaq mallarının alınmasına sərf olunmuşdur.

Qrafik 12

**2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında pərakəndə ticarət
dövriyyəsinin mal qrupları üzrə strukturu**

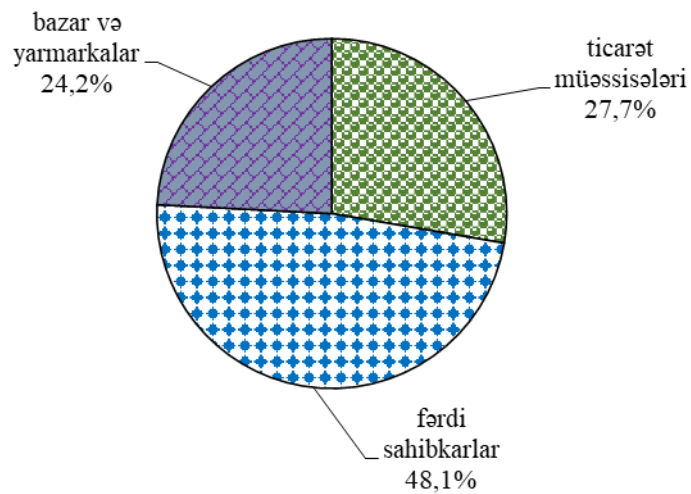

Əmtəə bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları, milyon manat	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	30 874,5	102,8
o cümlədən: müəssisələr üzrə	8 559,5	103,1
fərdi sahibkarlar üzrə	14 853,4	101,0
bazar və yarmarkalar üzrə	7 461,6	106,3

Qrafik 13

**2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu**

İctimai iaşə xidmətləri

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında ictimai iaşə dövriyyəsi 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 46,5 faiz artaraq 931,6 milyon manat olmuşdur.

Cədvəl 36

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında, min manat	2022-ci ilin yanvar- avqust ayları 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Cəmi	931 644,2	146,5
o cümlədən: dövlət	6 845,4	111,4
qeyri-dövlət	924 798,8	146,8
ondan: fiziki şəxslər	463 972,4	149,4

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 49,8 faizi hüquqi şəxslərin, 50,2 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərin payına düşür. Hüquqi şəxslər üzrə dövriyyə 2021-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə 44,2 faiz artaraq 460,8 milyon manat olmuşdur.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin dəyəri 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 7,3 faiz artaraq 5641,3 milyon manat olmuşdur. Hüquqi şəxslər tərəfindən əhaliyə 4282,9 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir ki, bu da xidmətlərin ümumi dəyərinin 75,9 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 37

Ödənişli xidmətlərin göstərilməsi

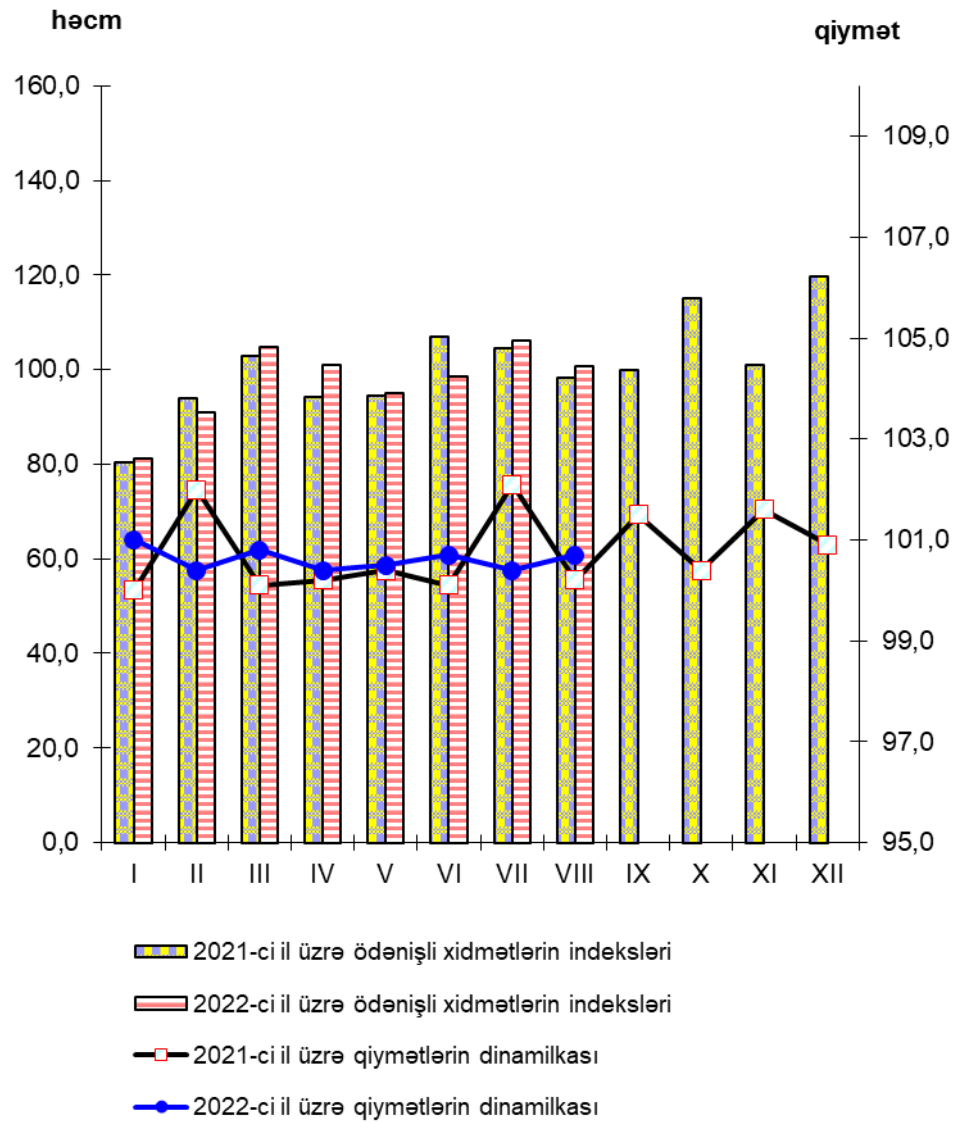
	2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında, milyon manat	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Ödənişli xidmətlərin ümumi dəyəri - cəmi	5 641,3	107,3
o cümlədən: dövlət	1 258,6	102,5
qeyri-dövlət	4 382,7	108,8
ondan: fiziki şəxslər	1 358,4	110,8

Cari ilin yanvar-avqust aylarında hər bir ölkə sakini orta hesabla 560,9 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 89,1 manat çox müxtəlif ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin indeksləri

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	o cümlədən:	
		hüquqi şəxslər üzrə	fiziki şəxslər üzrə
2021-ci il			
Yanvar	74,9	75,7	72,6
Yanvar-fevral	83,9	86,2	77,4
Yanvar-mart	88,6	91,0	82,2
Yanvar-aprel	95,9	96,4	94,4
Yanvar-may	99,8	101,0	96,0
Yanvar-iyun	102,3	103,6	98,3
Yanvar-iyul	104,2	105,6	100,0
Yanvar-avqust	104,9	106,1	101,1
Yanvar-sentyabr	104,6	105,8	100,8
Yanvar-oktyabr	104,7	105,9	101,2
Yanvar-noyabr	104,6	105,7	101,1
Yanvar-dekabr	104,8	105,8	101,7
2022-ci il			
Yanvar	106,6	106,8	105,7
Yanvar-fevral	105,0	104,5	106,6
Yanvar-mart	105,2	104,7	106,6
Yanvar-aprel	106,9	106,1	109,4
Yanvar-may	108,1	106,0	114,7
Yanvar-iyun	107,4	105,6	113,4
Yanvar-iyul	107,2	105,7	112,2
Yanvar-avqust	107,3	106,3	110,8

**Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

Qiymət indeksləri

Cədvəl 39

	2022-ci ilin avqust ayı 2022-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak qiymətləri indeksi	100,9	114,2	113,2
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	94,8	200,7	216,4
o cümlədən:			
neft-qaz sənayesi	92,9	228,8	251,2
qeyri neft-qaz sənayesi	100,1	116,5	119,3
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	101,0	119,3	117,4
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi	100,8	101,3	100,1
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	99,9	150,4	150,9
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,0	100,0
İdxal olunan məhsulların qiymət indeksi	101,1*	123,6**	121,8***
İxrac olunan məhsulların qiymət indeksi	96,6*	176,1 **	178,5***

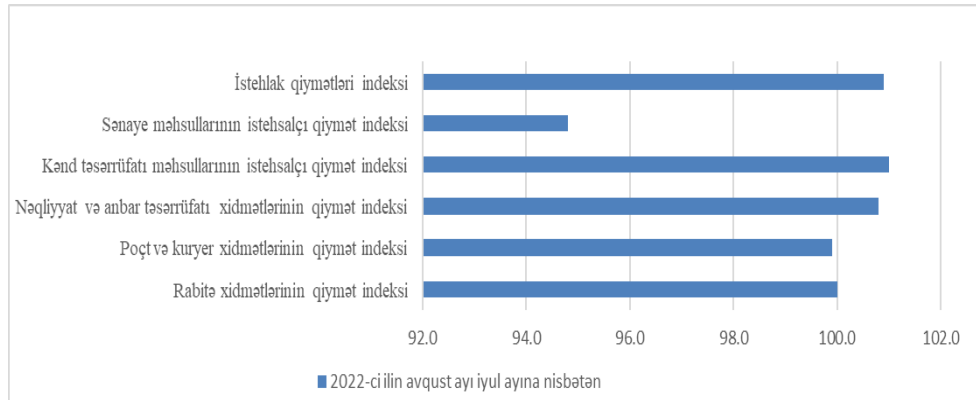
*2022-ci ilin iyul ayı 2022-ci ilin iyun ayına nisbətən

**2022-ci ilin iyul ayı 2021-ci ilin iyul ayına nisbətən

***2022-ci ilin yanvar-iyul ayları 2021-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən

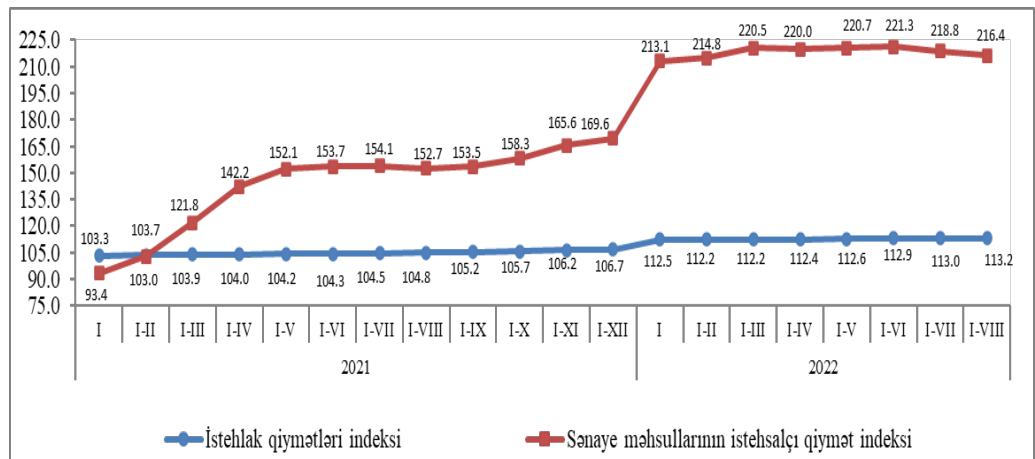
Qrafik 15

İstehlak və istehsalçı qiymət indeksləri, faizlə

Qrafik 16

İstehlak qiymətləri indeksi və sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

İstehlak qiymətləri indeksi

2022-ci ilin avqust ayında istehlak qiymətləri indeksi iyul ayı ilə müqayisədə 100,9 faiz, 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 113,2 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 40

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2021-ci il						
Yanvar	101,2	103,3	103,3	101,4	104,6	104,6
Fevral	101,6	104,2	103,7	102,1	105,2	104,9
Mart	100,9	104,1	103,9	101,8	104,8	104,8
I rüb	103,3	-	103,9	104,8	-	104,8
Aprel	100,3	104,3	104,0	100,4	104,4	104,7
May	100,0	104,9	104,2	99,4	105,2	104,8
İyun	99,5	104,7	104,3	98,6	105,3	104,9
II rüb	101,3	-	104,7	101,5	-	105,0
İyul	100,9	106,0	104,5	100,3	106,4	105,1
2021-ci il						
Avqust	100,5	106,7	104,8	100,8	107,8	105,4
Sentyabr	101,8	108,5	105,2	102,6	110,4	106,0
III rüb	101,5	-	107,1	100,6	-	108,2
Oktyabr	101,6	110,0	105,7	102,8	113,1	106,7
Noyabr	101,5	111,1	106,2	101,9	114,9	107,4
Dekabr	101,6	112,0	106,7	102,6	115,8	108,1
IV rüb	104,5	-	111,0	107,1	-	114,6
2022-ci il						
Yanvar	101,6	112,5	112,5	102,6	117,1	117,1
Fevral	101,1	111,9	112,2	102,1	117,2	117,2
Mart	101,1	112,1	112,2	101,5	116,8	117,0
I rüb	104,4	-	112,2	107,0	-	117,0
Aprel	101,0	113,0	112,4	101,7	118,4	117,4
May	100,7	113,7	112,6	101,0	120,2	117,9
İyun	99,9	114,2	112,9	99,0	120,6	118,4
II rüb	102,6	-	113,6	103,8	-	119,7
İyul	100,5	113,7	113,0	100,1	120,3	118,7
Avqust	100,9	114,2	113,2	101,2	120,8	118,9

REAL SEKTOR

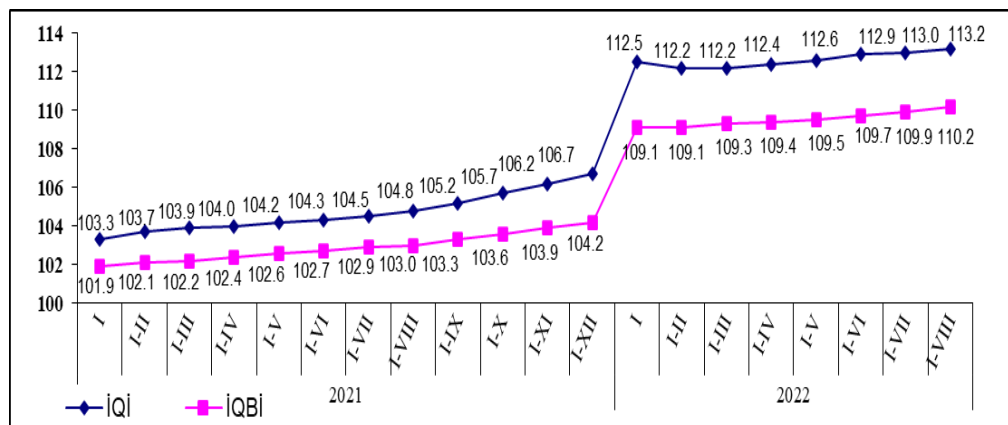
...ardı

	Qeyri-ərzaq məhsulları			Xidmətlər		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2021-ci il						
Yanvar	102,5	103,5	103,5	100,0	101,3	101,3
Fevral	100,3	103,7	103,6	102,0	103,3	102,3
Mart	100,2	103,7	103,6	100,1	103,4	102,6
I rüb	102,9	-	103,6	101,7	-	102,6
Aprel	100,3	103,9	103,7	100,2	104,3	103,1
May	100,6	104,4	103,8	100,5	104,8	103,4
İyun	100,3	104,6	103,9	100,1	104,0	103,5
II rüb	101,0	-	104,3	101,3	-	104,4
İyul	100,2	104,8	104,1	102,1	106,2	103,9
Avqust	100,3	105,0	104,2	100,2	106,4	104,2
Sentyabr	100,8	105,9	104,4	101,5	107,9	104,6
III rüb	101,1	-	105,2	103,0	-	106,9
Oktyabr	100,9	106,7	104,6	100,4	108,4	105,0
Noyabr	100,5	107,1	104,8	101,6	109,1	105,4
Dekabr	100,7	107,7	105,1	100,9	110,0	105,8
IV rüb	102,1	-	107,2	102,9	-	109,1
2022-ci il						
Yanvar	100,8	105,9	105,9	101,0	111,1	111,1
Fevral	100,3	106,0	106,0	100,4	109,3	110,2
Mart	100,8	106,6	106,2	100,8	110,0	110,1
I rüb	101,9	-	106,2	102,6	-	110,1
Aprel	100,6	107,1	106,4	100,4	110,2	110,2
May	100,7	107,1	106,6	100,5	110,3	110,2
İyun	100,5	107,4	106,7	100,7	110,9	110,3
II rüb	101,9	-	107,2	101,6	-	110,5
İyul	101,4	108,6	107,0	100,4	108,9	110,1
Avqust	100,6	108,9	107,2	100,7	109,5	110,0

Qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənən məhsullar və xidmətlər, həmçinin mövsümi xarakter daşıyan kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərə alınmadan hesablanan və bazis inflyasiyası kimi qəbul edilmiş istehlak qiymətlərinin bazis indeksi 2022-ci ilin avqust ayında iyul ayı ilə müqayisədə 101,1 faiz, əvvəlki ilin avqust ayı ilə müqayisədə 112,1 faiz, 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 110,2 faiz təşkil etmişdir.

Qrafik 17

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

2022-ci ilin avqust ayında ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə istehlak qiymətləri indeksi iyul ayı ilə müqayisədə 101,2 faiz, 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 118,9 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 41

Ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatlarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2022-ci ilin avqust ayı 2022-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2021-ci ilin yanvar-avqust ayları 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Çörək, çörək məmulatları və yarmalar	102,7	122,8	118,9	105,0
Ət və ət məhsulları	102,0	111,5	109,9	99,8
Balıq və balıq məhsulları	99,5	114,7	115,1	103,1
Süd və süd məhsulları, yumurta	101,9	114,0	110,3	107,0
Kərə və bitki yağları	101,1	117,9	115,1	106,3
Meyvələr	96,5	121,9	116,3	105,8
Tərəvəzlər	103,1	158,5	163,8	110,7

REAL SEKTOR

...ardı

	2022-ci ilin avqust ayı 2022-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları 2021-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2021-ci ilin yanvar-avqust ayları 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Qənd, cəm, bal, şokolad və konfetlər	101,0	113,8	111,9	106,5
Digər kateqoriyalara aid edilməyən ərzaq məhsulları	102,3	115,5	111,6	104,0
Çay, qəhvə, kakao	100,1	106,0	107,3	102,8
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	100,8	111,3	109,2	103,8
Araq, brendi (konyak)	100,0	106,1	105,9	101,6
Tütün məmulatları	100,0	106,6	107,0	110,2

2022-ci ilin avqust ayında qeyri-ərzaq məhsulları üzrə istehlak qiymətləri indeksi iyul ayı ilə müqayisədə 100,6 faiz, 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 107,2 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 42

Qeyri-ərzaq məhsullarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2022-ci ilin avqust ayı 2022-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları 2021-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2021-ci ilin yanvar-avqust ayları 2020-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə
Parçalar	100,8	113,6	114,0	105,7
Geyim	100,3	107,4	106,4	101,9
Ayaqqabı	100,3	108,1	106,8	101,6
İnşaat materialları	100,7	111,9	113,6	105,5
Mebel və ev əşyaları	100,8	110,1	109,4	102,4
Xalça və digər döşəmə örtükləri	101,1	112,6	112,1	104,1
Məişət cihazları	100,6	107,4	106,0	101,8
Kiçik elektrik cihazları	100,5	108,8	107,8	101,7

REAL SEKTOR

...ardı...

	2022-ci ilin avqust ayı 2022-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları 2021-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2021-ci ilin yanvar-avqust ayları 2020-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	100,4	110,6	111,1	104,6
Evə qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar (yuyucu vasitələr və s.)	101,5	112,1	110,1	102,9
Dərmanlar	100,0	100,0	100,0	100,0
Müalicə ləvazimatları və cihazları	100,3	108,2	108,9	104,9
Minik avtomobilləri	100,3	104,3	104,5	101,4
Velosipedlər	100,4	107,9	107,3	102,6
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	100,8	113,6	112,5	102,1
Yanacaq məhsulları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	109,0	102,2	120,0
Telefon aparatları	100,6	104,1	103,0	100,0
Foto-kino avadanlıqları və optik cihazlar	100,2	104,0	104,4	101,6
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (fərdi kompüter, noutbuk, planşet)	100,2	103,3	102,6	100,6
Oyuncaqlar	100,6	110,9	110,4	103,3

REAL SEKTOR

...sonu

	2022-ci ilin avqust ayı 2022-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları 2021-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2021-ci ilin yanvar-avqust ayları 2020-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət vaxtı istifadə etmək üçün əşyalar	100,9	112,6	110,8	102,4
Kitablar	100,6	108,2	107,2	100,2
Qəzetlər və digər dövri nəşrlər	100,5	103,2	102,3	100,2
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	101,3	143,4	134,9	101,7
Şəxsi gigiyena əşyaları, saç qurutmaq üçün fenlər	100,5	109,5	108,6	103,3
Zərgərlik məmulatları	101,1	110,0	109,3	105,1
Sair şəxsi istifadə əşyaları	101,0	110,3	109,5	104,2

2022-ci ilin avqust ayında əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlər üzrə istehlak qiymətləri indeksi iyul ayı ilə müqayisədə 100,7 faiz, 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 110,0 faiz təşkil etmişdir.

**Əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərin
istehlak qiymətləri indeksləri**

	2022-ci ilin avqust ayı 2022-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları 2021-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2021-ci ilin yanvar-avqust ayları 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	100,9	115,0	113,7	103,2
Ayaqqabıların təmiri	101,4	113,8	112,1	101,4
İcarəçi tərəfindən ödənilmiş icarə haqqı	101,2	113,3	111,2	101,5
Soyuq su təchizatı xidməti	100,0	100,0	106,7	187,5
Zibilin daşınması xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	100,0	106,7	187,5
Elektrik enerjisi təchizatı xidməti	100,0	112,5	112,5	103,2
Təbii qaz təchizatı xidməti	100,0	106,2	130,8	112,6
Mərkəzi isitmə xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	100,3	113,2	112,8	101,7
Məişət cihazlarının təmiri	101,1	111,8	110,4	102,3
Ev və məişət xidmətləri	102,7	114,5	111,0	104,3
Tibbi xidmətlər	100,0	108,9	108,7	104,2
Stomatoloji xidmətlər	101,1	112,6	111,0	104,6
Xəstəxana xidmətləri	100,0	107,9	106,7	101,6
Avtomobillərin təmiri	100,4	112,2	110,5	103,0
Dəmir yolu nəqliyyatı ilə səfərin daşınması xidmətləri	100,0	101,4	102,1	100,0

REAL SEKTOR

...ardı

	2022-ci ilin avqust ayı 2022-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları 2021-ci ilin yanvar- avqust aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2021-ci ilin yanvar-avqust ayları 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Metro nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	100,0	100,3	100,3	100,6
Hava nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	116,3	136,4	117,6	136,4
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnəşin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Poçt xidmətləri	100,0	157,9	157,9	100,0
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Kompleks istirahətin təşkili üzrə xidmətlər	100,8	101,2	101,7	101,4
Ödənişli ali təhsil haqqı	100,0	102,5	102,5	102,8
Restoran və kafelər tərəfindən yeməklə təmin edilmə xidmətləri	101,1	118,8	116,1	102,4
Məhmanxana xidməti	100,9	106,8	105,4	100,0
Bərbərxana və kosmetoloji xidmətlər	101,3	111,7	110,7	105,5
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası haqqı	100,0	100,0	100,0	100,0

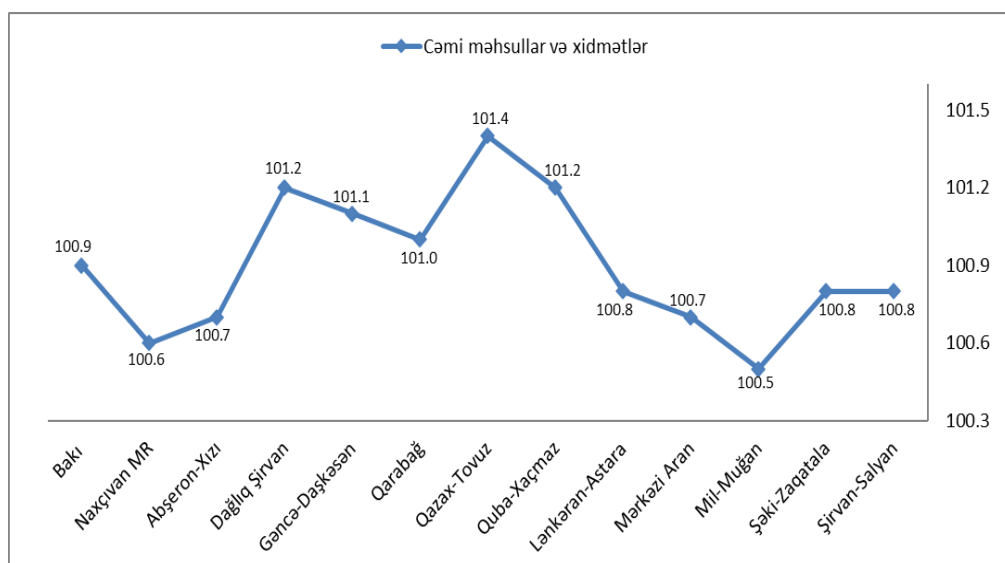
**Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2022-ci ilin avqust ayında
istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

	Cəmi məhsullar və xidmətlər	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	Qeyri-ərzaq məhsulları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	100,9	101,3	100,6	100,6
Naxçıvan Muxtar Respublikası	100,6	101,2	100,3	100,2
Abşeron-Xızı	100,7	100,5	100,9	100,9
Dağlıq Şirvan	101,2	101,2	100,2	102,2
Gəncə-Daşkəsən	101,1	101,6	100,7	100,8
Qarabağ	101,0	101,7	100,7	100,1
Qazax-Tovuz	101,4	102,0	100,3	101,4
Quba-Xaçmaz	101,2	102,0	100,4	100,6
Lənkəran-Astara	100,8	100,8	101,5	100,1
Mərkəzi Aran	100,7	101,3	100,4	100,2
Mil-Muğan	100,5	100,8	100,3	100,1
Şəki-Zaqatala	100,8	101,3	100,4	100,4
Şərqi Zəngəzur	...	...	...	...
Şirvan-Salyan	100,8	101,5	100,4	100,2

Qrafik 18

İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2022-ci ilin avqust ayında əvvəlki ayla müqayisədə sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi 94,8 faiz, o cümlədən mədənçıxarma sənayesi üzrə 91,8 faiz, emal sənayesi üzrə 101,0 faiz, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələri üzrə isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin iyul ayı ilə müqayisədə istehsalçı qiymətləri indeksi neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə 92,9 faiz, qeyri neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə isə 100,1 faiz təşkil etmişdir.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2022-ci ilin avqust ayı 2022-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	94,8	200,7	216,4
neft-qaz sənayesi	92,9	228,8	251,2
qeyri neft-qaz sənayesi	100,1	116,5	119,3
mədənçıxarma sənayesi	91,8	235,4	261,8
emal sənayesi	101,0	121,9	124,6
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	114,8	114,8
su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0	104,2

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2022-ci ilin avqust ayında əvvəlki ayla müqayisədə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi 101,0 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları üzrə 99,7 faiz, heyvandarlıq məhsulları üzrə 102,2 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin iyul ayı ilə müqayisədə meşə təsərrüfatı, balıq və sair balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi 100,0 faiz təşkil etmişdir.

**Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının
istehsalçı qiymət indeksləri**

	2022-ci ilin avqust ayı 2022-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Kənd təsərrüfatı məhsulları	101,0	119,3	117,4
bitkiçilik məhsulları	99,7	121,9	122,9
heyvandarlıq məhsulları	102,2	116,8	112,4
Meşə təsərrüfatı məhsulları	100,0	104,3	103,9
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	100,0	102,6	102,4

Nəqliyyat, anbar təsərrüfatı, poçt, rabitə, İKT və reklam xidmətlərinin qiymət indeksləri. 2022-ci ilin avqust ayında əvvəlki ayla müqayisədə nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi 100,8 faiz, o cümlədən nəqliyyatda yükdaşıma xidmətləri üzrə 99,9 faiz, nəqliyyatda sərnişindaşıma xidmətləri üzrə 110,4 faiz, yardımçı nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətləri üzrə isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin iyul ayı ilə müqayisədə poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi 99,9 faiz, rabitə və reklam xidmətlərinin qiymət indeksi 100,0 faiz, İKT xidmətləri üzrə isə 101,0 faiz təşkil etmişdir.

**Nəqliyyat, anbar təsərrüfatı, poçt, rabitə, İKT və
reklam xidmətlərinin qiymət indeksləri**

	2022-ci ilin avqust ayı 2022-ci ilin iyul ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin avqust ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2022-ci ilin yanvar-avqust ayları 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı xidmətlərinin qiymət indeksi	100,8	101,3	100,1
yükdaşıma nəqliyyatı xidməti	99,9	100,2	99,1
sərnişindaşıma nəqliyyatı xidməti	110,4	119,9	109,9
yardımcı nəqliyyat xidməti	100,0	100,0	100,1
anbar təsərrüfatı xidməti	100,0	102,8	109,0
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	99,9	150,4	150,9
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,0	100,0
İKT xidmətlərinin qiymət indeksi	101,0	110,0	111,0
Reklam xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	102,9	101,3

İdxal olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2022-ci ilin iyul ayında idxal olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 101,1 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 123,6 faiz, 2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında 2021-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən isə 121,8 faiz təşkil etmişdir.

Avqust ayında ölkəyə idxal edilmiş ərzaqlıq buğdanın 1 tonunun orta qiyməti 628,78 manat təşkil etmişdir.

İxrac olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2022-ci ilin iyul ayında ixrac olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 96,6 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 176,1 faiz, 2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında 2021-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən isə 178,5 faiz təşkil etmişdir.

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumatlara görə 2022-ci il avqust ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının kredit portfeli əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 23,5 faiz artaraq, milli valyuta ekvivalentində 18985,6 milyon manat təşkil etmişdir. Ümumi kredit portfelinin 15155,8 milyon manatı və ya 79,8 faizi uzunmüddətli kreditlərin payına düşmüşdür.

Kreditlərin 97,4 faizi banklar, 2,6 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları və kredit ittifaqları tərəfindən verilmişdir.

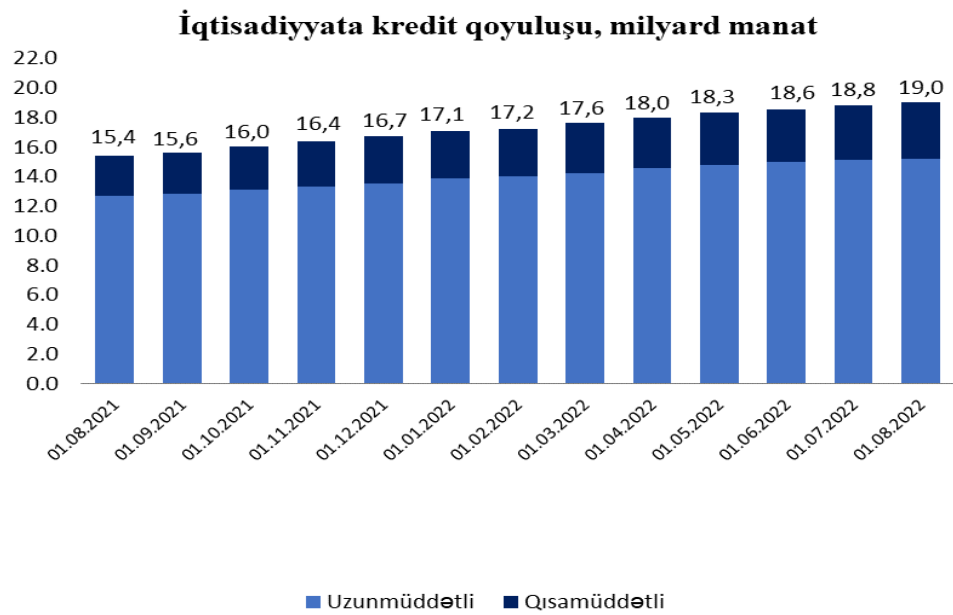
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği il ərzində 29,4 faiz azalaraq 662,3 milyon manat olmuş və ümumi kredit portfelinin 3,5 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 48

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2022-ci il avqustun 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları – cəmi	18985,63	123,5
o cümlədən:		
qısamüddətli	3829,87	140,4
uzunmüddətli	15155,76	119,9
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlər	662,33	70,6
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	3,5	x

Qrafik 19

Məşğulluq və işsizlik

2022-ci il sentyabrın 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhəlinin sayı 5347,1 min nəfər olmuş, onlardan 5042,5 min nəfərini məşğul əhəli təşkil etmişdir.

Cari il avqustun 1-i vəziyyətinə müddə ilə çalışan işçilərin sayı 1719,1 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 897,5 min nəfər, qeyri-dövlət sektorunda isə 821,6 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda 31,4 min nəfər, qeyri neft-qaz sektorunda isə 1687,7 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda müddə ilə çalışan işçilərin 23,8 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 7,6 faizi tikintidə, 7,4 faizi emal sənayesində, 3,5 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində, 1,9 faizi mədənçıxarma sənayesində, 1,9 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı, 1,5 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 19,1 faizi təhsil, 18,7 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,2 faizi əhəliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,5 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 5,2 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 4,3 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,4 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 3,1 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 1,9 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,9 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,8 faizi informasiya və rabitə, 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi və 1,0 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar sahələrində çalışmışlar.

**2022-ci il avqust ayının 1-i vəziyyətinə iqtisadi fəaliyyət və
mülkiyyət növləri üzrə muzzla çalışan işçilərin sayı
(min nəfər)**

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	1 719,1	897,5	821,6
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	61,0	25,3	35,7
Mədəncıxarma sənayesi	32,7	11,6	21,1
Emal sənayesi	125,8	17,1	108,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	26,1	25,6	0,5
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	33,3	30,2	3,1
Tikinti	131,3	25,7	105,6
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	321,0	2,3	318,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	73,4	43,9	29,5
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	33,1	1,3	31,8
İnformasiya və rabitə	31,0	14,3	16,7
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	33,5	6,7	26,8
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	16,9	5,5	11,4
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	59,2	31,4	27,8
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	88,4	67,2	21,2
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	111,9	106,4	5,5
Təhsil	327,6	316,0	11,6
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	140,3	115,8	24,5
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	53,5	48,6	4,9
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	19,1	2,6	16,5

2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 144,8 saat təşkil etmişdir.

Cədvəl 50

**2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında iqtisadi fəaliyyət
növləri üzrə bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş
iş saatlarının miqdarı**

İqtisadi fəaliyyət növləri	İş saatlarının miqdarı
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	146,0
Mədəncıxarma sənayesi	144,5
Emal sənayesi	144,4
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	147,5
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	149,9
Tikinti	147,7
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	150,9
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	142,2
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	143,9
İnformasiya və rabitə	146,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	146,0
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	140,4
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	141,7
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	147,1
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	148,8
Təhsil	138,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	140,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	147,5
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	137,1

Dövlət büdcəsi

2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondunun daxilolmaları da nəzərə alınmaqla 18016,5 milyon manat, xərcləri isə 15334,8 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 51

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	2022-ci ilin yanvar-iyul ayları, milyon manat *	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Gəlirlər – cəmi	18016,5	100,0	24,30
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	835,8	4,64	1,13
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	5049,9	28,03	6,81
Torpaq vergisi	18,0	0,10	0,02
Əmlak vergisi	132,9	0,74	0,18
Əlavə dəyər vergisi	3985,2	22,12	5,37
Sadələşdirilmiş vergi	206,5	1,15	0,28
Aksiz	693,8	3,85	0,94
Yol vergisi	80,6	0,45	0,11
Mədən vergisi	87,2	0,48	0,12
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	885,5	4,91	1,19
Digər daxilolmalar	6041,1	33,53	8,15

*- Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondunun daxilolmaları nəzərə alınmaqla ilkin məlumatlar əsasında.

Daxilolmaların 28,03 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 22,12 faizi əlavə dəyər vergisi, 4,91 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər, 4,64 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 3,85 faizi aksizlər, 1,15 faizi sadələşdirilmiş vergi, 1,77 faizi vergilərin digər növləri, 33,53 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Cədvəl 52

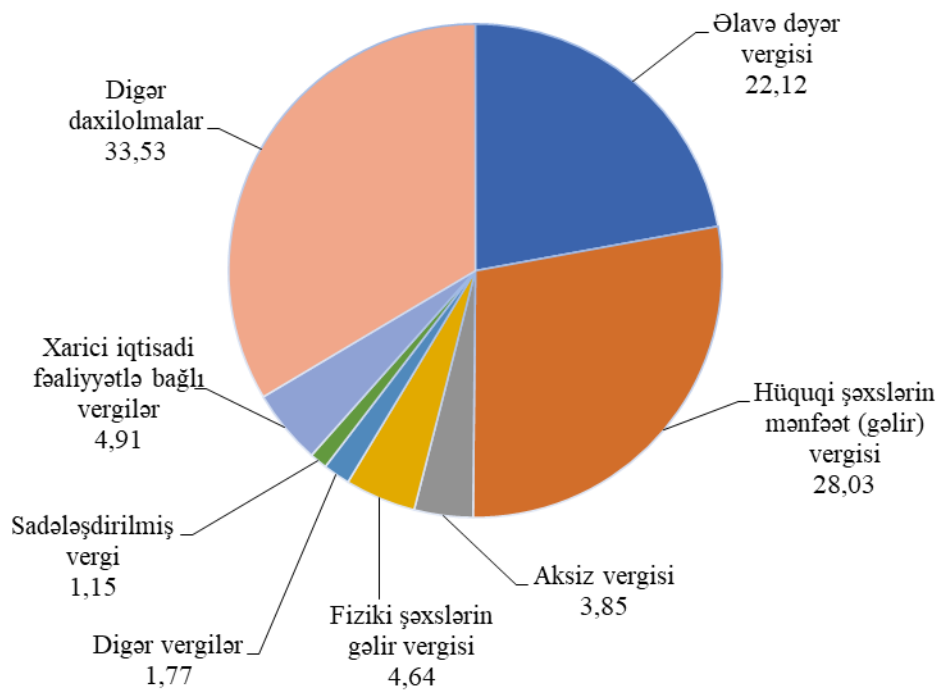
Dövlət büdcəsinin xərcləri

	2022-ci ilin yanvar-iyul ayları, milyon manat	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Xərclər – cəmi	15334,8	100,0	20,68
o cümlədən:			
Ümumi dövlət xidmətləri	2137,6	13,94	2,88
Müdafiə və milli təhlükəsizlik	2822,8	18,41	3,81
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq	1207,1	7,87	1,63
Təhsil	2076,7	13,54	2,80
Səhiyyə	951,2	6,20	1,28
Sosial müdafiə və sosial təminat	1939,3	12,65	2,61
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu qəbildən olan digər fəaliyyət	221,0	1,44	0,30
Mənzil və kommunal təsərrüfatı	123,7	0,81	0,17
Kənd təsərrüfatı	531,8	3,47	0,72
Ətraf mühitin mühafizəsi	123,0	0,80	0,17
İqtisadi fəaliyyət	2769,5	18,06	3,73
Əsas bölmələrə aid edilməyən xidmətlər	431,1	2,81	0,58

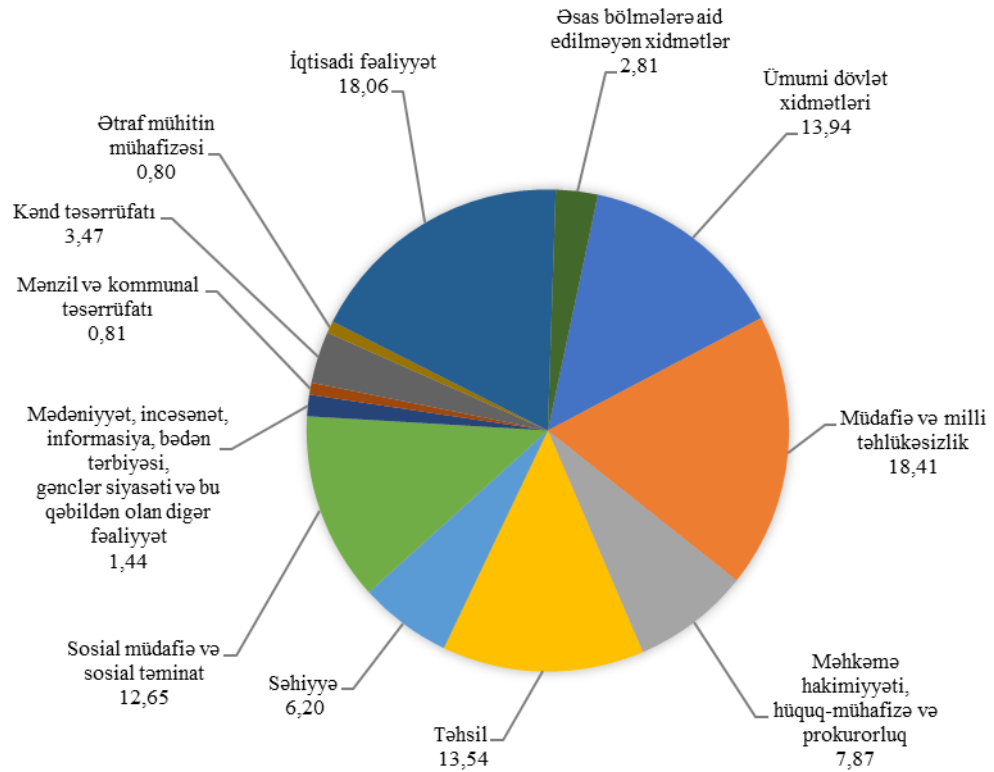
Büdcə vəsaitlərinin 19,74 faizi təhsil və səhiyyənin, 18,41 faizi müdafiə və milli təhlükəsizlik tədbirlərinin, 18,06 faizi iqtisadi fəaliyyətin, 13,94 faizi ümumi dövlət xidmətlərinin, 12,65 faizi sosial müdafiə və sosial təminatın, 17,20 faizi isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

Qrafik 20

2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında büdcə gəlirlərinin strukturu, faizlə

**2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında büdcə xərclərinin
strukturu, faizlə**

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 20184,8 milyon manat, xərcləri 18151,9 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 2032,9 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 2,4 faizi qədər profisit yaranmışdır.

Xarici ticarət

2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 170 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 114 ölkəyə məhsul ixrac olunmuş, 156 ölkədən idxal olunmuşdur.

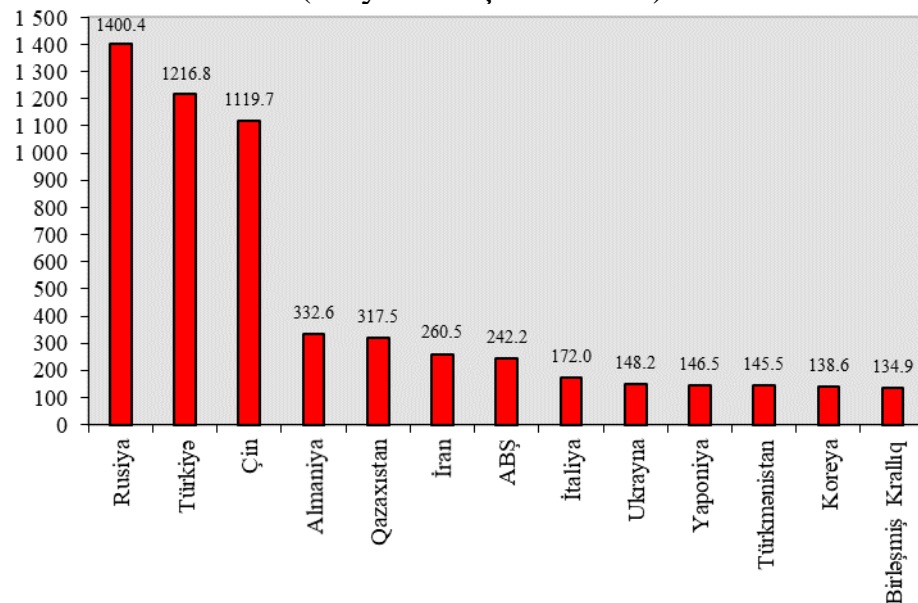
Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında xarici ticarət dövriyyəsi 30653,2 milyon ABŞ dolları, o cümlədən ixracın dəyəri 23159,4 milyon dollar, idxalın dəyəri 7493,8 milyon dollar təşkil etmiş, nəticədə 15665,6 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır.

2021-ci ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 71,7 faiz, real ifadədə isə 7,2 faiz artmışdır. İxrac real ifadədə 12,3 faiz artmış, idxal isə 2,3 faiz azalmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin 90,6 faizi İtaliya, Türkiyə, Rusiya, Hindistan, Çin, İsrail, Birləşmiş Krallıq, Yunanıstan, Almaniya, Çexiya, Xorvatiya, Gürcüstan, İspaniya, Ukrayna, Portuqaliya, İsveçrə, Qazaxıstan, Tunis, ABŞ, Vyetnam, İran, Tailand və Rumıniya ilə aparılmış ticarət əməliyyatlarının payına düşmüşdür.

Ölkəyə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 18,7 faizi Rusiyanın, 16,2 faizi Türkiyənin, 14,9 faizi Çinin, 4,4 faizi Almaniyanın, 4,2 faizi Qazaxıstanın, 3,5 faizi İranın, 3,2 faizi ABŞ-ın, 2,3 faizi İtaliyanın, hər biri 2,0 faiz olmaqla Ukrayna və Yaponiyanın, hər biri 1,9 faiz olmaqla Türkmənistan və Koreyanın, hər biri 1,8 faiz olmaqla Birləşmiş Krallıq və Fransanın, 1,6 faizi Hindistanın, 1,1 faizi Belarusun, hər biri 1,0 faiz olmaqla Özbəkistan və Braziliyanın, hər biri 0,9 faiz olmaqla Gürcüstan və İndoneziyanın, hər biri 0,8 faiz olmaqla Polşa və Vyetnamın, 13,1 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

**2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında idxalda daha çox paya
malik olan ölkələr üzrə idxalın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları ilə)

İdxalda maşınların, mexanizmlərin, elektrotexniki avadanlıq və aparatların, kimya sənayesi məhsullarının, nəqliyyat vasitələrinin, azqiymətli metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, mineral məhsulların, hazır ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, bitki mənşəli məhsulların, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların, toxuculuq materialları və məmulatlarının dəyəri üstünlük təşkil etmişdir.

İdxal olunan malların 63,5 faizini avtomobil, 18,5 faizini dəmir yolu, 10,6 faizini hava, 6,8 faizini dəniz nəqliyyatı ilə gətirilmiş, 0,6 faizini isə boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

2021-ci ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə 2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında mühüm məhsul növlərindən buğda idxalı 5,1 faiz, təzə meyvə – 10,6 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları – 32,9 faiz, unlu qənnadı məmulatları – 12,2 faiz, kartof – 6,1 faiz, quş əti və onun əlavə məhsulları – 22,2 faiz, dərman vasitələri – 29,2 faiz, polad prokatı – 12,3 faiz, məişət

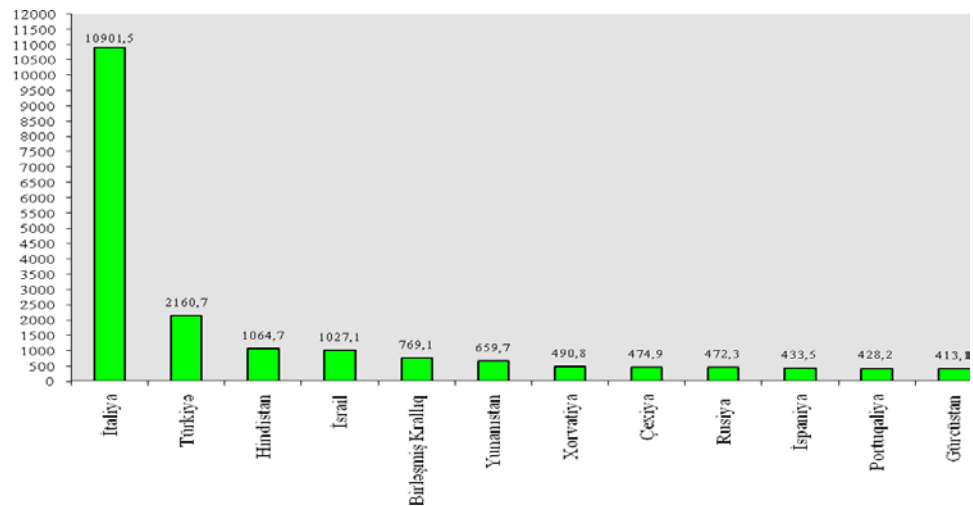
kondisionerləri – 34,4 faiz, avtobuslar – 5,1 dəfə, sintetik yuyucu vasitələr – 8,3 faiz, qara metallardan çubuqlar – 26,1 faiz, mebellər – 1,6 faiz, polietilen – 67,5 faiz, qara metallardan küncüklər – 0,4 faiz, polipropilen – 4,0 faiz, sement – 38,7 faiz artmış, bitki yağları idxalı isə 12,9 faiz, xam şəkər – 12,7 faiz, şokolad və şokolad məhsulları – 4,3 faiz, çay – 3,5 faiz, təzə tərəvəz – 28,3 faiz, mal əti – 59,6 faiz, siqaretlər – 85,2 faiz, minik avtomobilləri – 13,4 faiz, qara metallardan borular – 18,3 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları – 31,2 faiz, yük avtomobilləri – 15,0 faiz, rezin şinlər – 10,7 faiz, mineral gübrələr – 57,6 faiz, paltaryuyan maşınlar – 31,3 faiz, məişət soyuducuları – 37,2 faiz azalmışdır.

2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında ölkəyə 38140 ədəd minik avtomobili, 2717 ədəd yük avtomobili, 329 ədəd avtobus idxal olunmuşdur.

İxracın 48,3 faizini İtaliyaya, 9,6 faizini Türkiyəyə, 4,7 faizini Hindistana, 4,6 faizini İsrailə, 3,4 faizini Birləşmiş Krallığa, 2,9 faizini Yunanıstana, 2,2 faizini Xorvatiyaya, hər biri 2,1 faiz olmaqla Çexiya və Rusiyaya, hər biri 1,9 faiz olmaqla İspaniya və Portuqaliyaya, 1,8 faizini Gürcüstana, hər biri 1,5 faiz olmaqla İsveçrə və Ukraynaya, 1,4 faizini Tunisə, 1,2 faizini Almaniyaya, 1,1 faizini Vyetnama, hər biri 1,0 faiz olmaqla Tailand və Rumıniyaya, 0,9 faizini İrlandiyaya, 0,6 faizini Avstraliyaya, 4,3 faizini isə digər ölkələrə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

**2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında ixracda daha çox paya
malik olan ölkələr üzrə ixracın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları ilə)

2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında ixracın 91,7 faizini boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş, 4,8 faizini avtomobil, 2,7 faizini dəmir yolu, 0,7 faizini hava, 0,1 faizini dəniz nəqliyyatı ilə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

İxracın strukturunda xam neft, təbii qaz və neft-qaz məhsullarının, meyvə və tərəvəzlərin, kimya sənayesi məhsullarının, alüminium və ondan hazırlanan məmulatların, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların, pambıq lifi və ipliğinin, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, bitki yağlarının, şəkərin, alkoqollu və alkoqolsuz içkilərin payı üstünlük təşkil etmişdir.

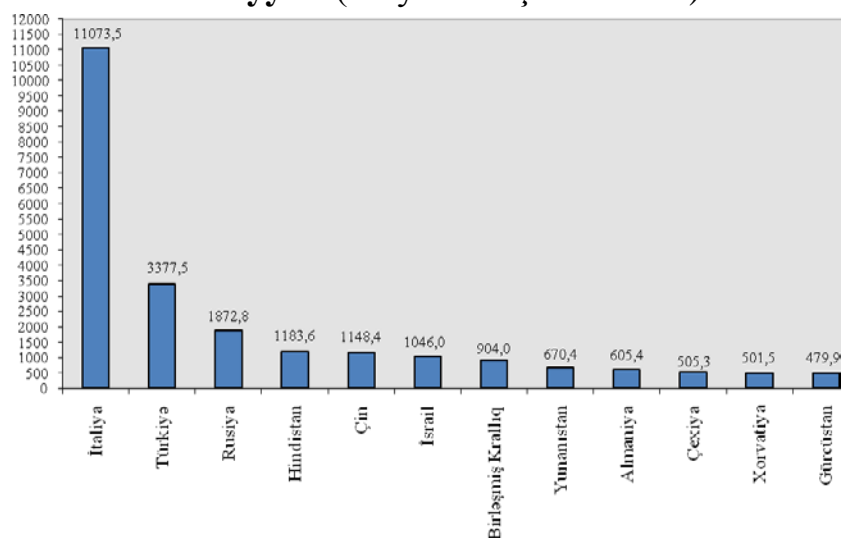
2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında 2021-ci ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə mühüm məhsul növlərindən təzə meyvə ixracı 7,0 faiz, tütün – 2,6 dəfə, çay – 98,4 faiz, mineral gübrələr – 2,2 dəfə, emal olunmamış alüminium – 66,4 faiz, qara metallardan çubuqlar – 41,7 faiz, qara metallardan borular – 33,1

faiz, sement klinkerləri – 20,9 faiz, bentonit gili – 8,0 faiz artmış, təzə tərəvəz ixracı isə 7,4 faiz, kartof – 14,9 faiz, bitki yağları – 21,6 faiz, şəkər – 60,3 faiz, meyvə və tərəvəz şirələri – 19,0 faiz, meyvə və tərəvəz konservləri – 12,7 faiz, təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu – 15,2 faiz, marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar – 47,8 faiz, pambıq lifi – 32,7 faiz, polietilen – 23,5 faiz, polipropilen – 27,0 faiz, pambıq ipliği – 40,6 faiz, qara metallardan yarımfabrikatlar – 38,7 faiz azalmışdır.

2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2021-ci ilin yanvar-iyul ayları ilə müqayisədə faktiki qiymətlərlə 24,2 faiz, real ifadədə 11,4 faiz artaraq 1682,0 milyon dollara bərabər olmuşdur. Qeyri neft-qaz məhsulları üzrə ixracın dəyərində Rusiyaya (27,5 faiz), Türkiyəyə (27,5 faiz), Gürcüstana (6,4 faiz), İsveçrəyə (6,0 faiz), ABŞ-a (3,5 faiz), İtaliyaya (2,4 faiz), Niderlanda (2,0 faiz), Qazaxıstana (1,9 faiz), Rumıniyaya (1,9 faiz), Hindistana (1,8 faiz), Özbəkistana (1,4 faiz), Belarusa (1,2 faiz), Çinə (1,2 faiz), Braziliyaya (1,2 faiz), Ukraynaya (1,1 faiz), İsveçə (1,0 faiz) göndərilmiş malların payı üstünlük təşkil etmişdir.

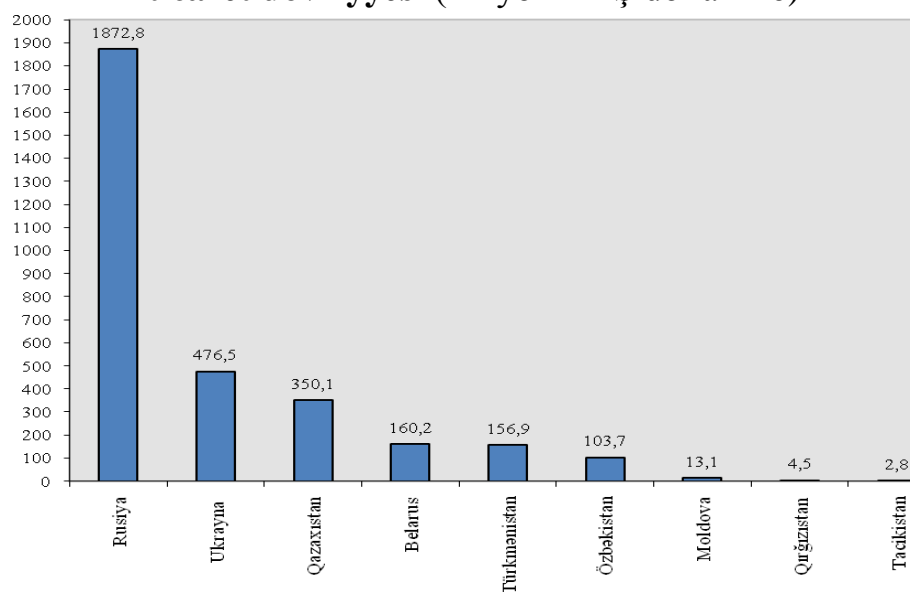
Qrafik 24

2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında xarici ticarət dövriyyəsində daha çox paya malik olan ölkələr üzrə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları ilə)

Qrafik 25

2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında MDB üzvü dövlətləri ilə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları ilə)

Əhalinin gəlirləri

İlkin məlumatlara görə, 2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında ölkə əhalisinin gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən nominal ifadədə 20,0 faiz artaraq 44481,2 milyon manata çatmışdır.

Bu dövrdə əhalinin hər nəfərinə orta hesabla 4423,0 manatlıq gəlir düşmüşdür.

Əhalinin sərəncamında qalan gəlirləri 39629,6 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 53

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2022-ci il yanvar- avqust aylarında	2021-ci il yanvar- avqust aylarında ^{*)}	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin nominal gəlirləri, mln.manat	44481,2	37071,1	120,0
hər nəfərə, manat	4423,0	3702,6	119,5
Sərəncamda qalan gəlirlər, mln.manat	39629,6	32961,2	120,2
hər nəfərə, manat	3940,6	3292,1	119,7

^{*)} 2021-ci ilin aylıq göstəriciləri dövr üzrə yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Əməkhaqqı

2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdlarla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 14,1 faiz artaraq 831,3 manat təşkil etmişdir. Əməkhaqqı neft-qaz sektorunda 3504,1 manat, qeyri neft-qaz sektorunda 780,2 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əməkhaqları 782,9 manat, özəl müəssisələrdə isə 886,4 manat olmuşdur.

Cədvəl 54

2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında iqtisadi fəaliyyət və mülkiyyət növləri üzrə orta aylıq nominal əməkhaqqı (manat)

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	831,3	782,9	886,4
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	492,4	474,8	505,2
Mədəncixarma sənayesi	3 370,0	2 104,3	4 140,0
Emal sənayesi	765,5	1 092,4	713,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	893,2	892,1	948,3
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	646,1	597,8	1 130,0
Tikinti	997,1	846,0	1 040,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	565,0	649,1	564,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1 075,4	1 096,5	1 043,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	652,8	1 473,6	620,7
İnformasiya və rabitə	1 352,4	1 108,8	1 578,2
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2 143,8	2 248,2	2 116,5
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	742,6	837,3	698,3
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	1 398,9	884,3	1 996,8
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	483,8	435,0	641,5
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	1 169,8	1 209,1	382,5
Təhsil	630,2	622,8	825,7
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	687,8	704,4	606,1
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	640,1	582,7	1 247,6
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	865,6	1 496,9	771,3

Mədəncixarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, eləcə də informasiya və rabitə sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur.

Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

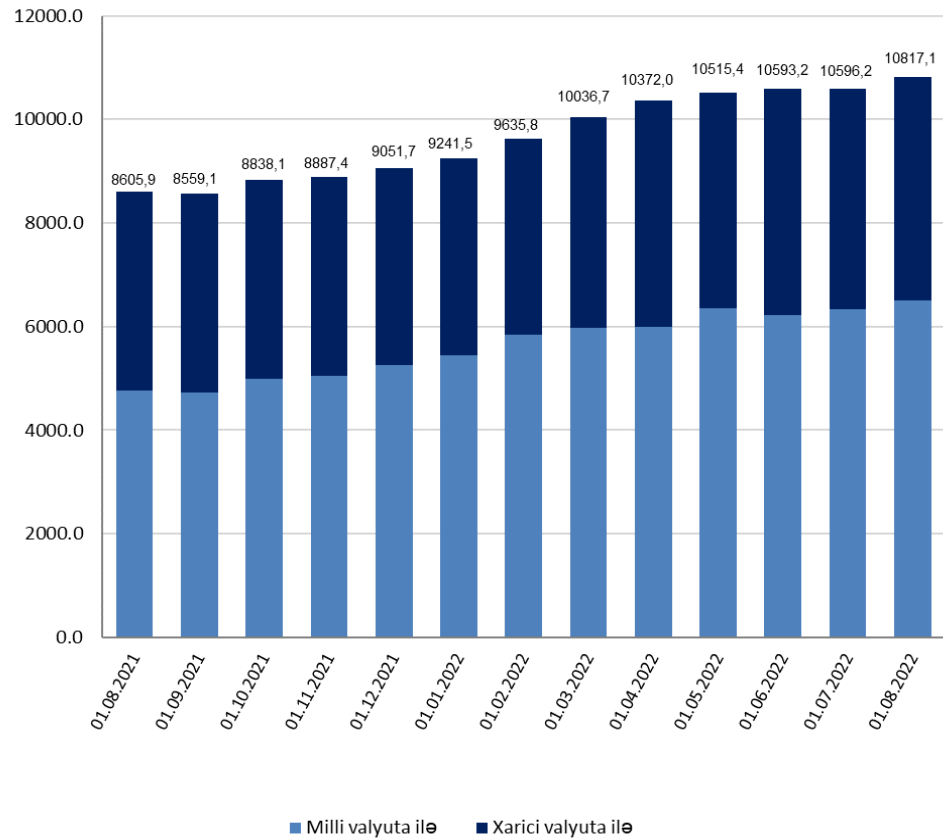
Mərkəzi Bankın məlumatına görə, əhalinin banklardakı əmanətlərinin məbləği il ərzində 25,7 faiz artaraq 2022-ci il avqust ayının 1-nə milli valyuta ekvivalentində 10817,1 milyon manat təşkil etmişdir. Əmanətlərin 60,1 faizi milli, 39,9 faizi xarici valyutada qoyulmuş, milli valyutada olan əmanətlərin məbləği əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 36,6 faiz, xarici valyutada qoyulmuş əmanətlərin məbləği isə 12,2 faiz artmışdır.

Cədvəl 55

Əhalinin əmanətləri

	2022-ci il avqustun 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	10817,1	125,7
o cümlədən:		
milli valyutada	6502,8	136,6
xarici valyutada	4314,3	112,2

Əhalinin əmanətləri, milyon manat

Avqust ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə orta məzənnəsi 1,70 (ilin əvvəlindən 1,70) manata, 1 Avroya 1,72 (1,83) manata, 100 Türk lirəsinə 9,43 (11,06) manata, 100 Rus rubluna 2,80 (2,41) manata bərabər olmuşdur.

Demoqrafik vəziyyət

İlin əvvəlindən ölkə əhalisinin sayı 35243 nəfər və ya 0,3 faiz artaraq 2022-ci il avqust ayının 1-i vəziyyətinə 10191609 nəfərə çatmışdır. Əhalinin ümumi sayının 52,9 faizini şəhər, 47,1 faizini kənd sakinləri təşkil etmiş, kişi və qadınların xüsusi çəkili isə dəyişməyərək qalmışdır.

Cədvəl 56

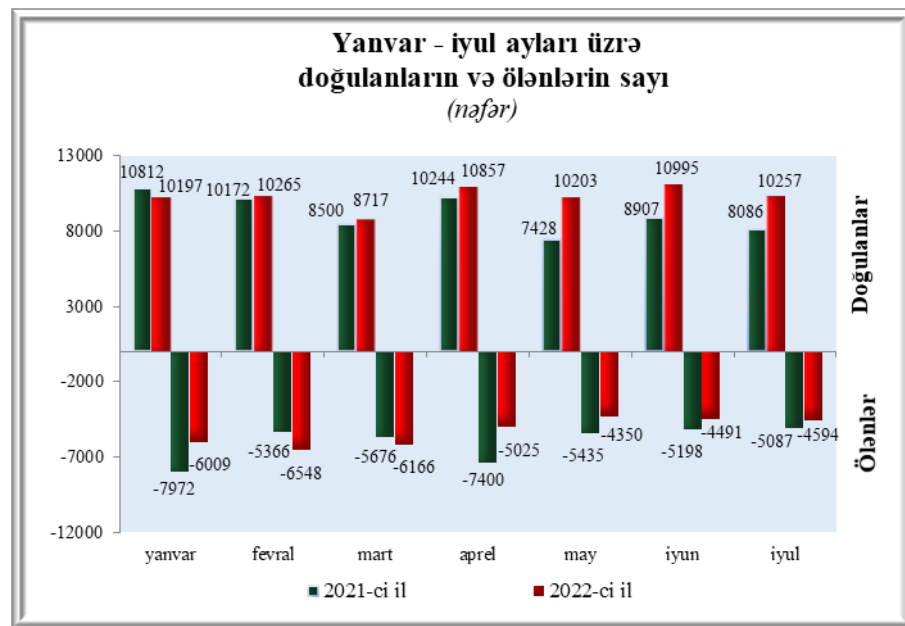
Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Yanvar - iyul ayları üzrə					
	Nəfər			Əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2022	2021	artım (+) azalma (-)	2022	2021	2022-ci il 2021-ci ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	34308	22015	+12293	5,8	3,8	152,6
doğulanlar	71491	64149	+7342	12,2	11,0	110,9
ölənlər	37183	42134	-4951	6,4	7,2	88,9
Nikahlar	35646	30289	+5357	6,1	5,2	117,3
Boşanmalar	8862	9692	-830	1,5	1,7	88,2

¹⁾ Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Cari ilin yanvar-iyul aylarında Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən ölkə üzrə 71491 doğulan körpə qeydə alınmış və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici 11,0-dan 12,2-yə qədər artmışdır. Doğulanlar arasında oğlanların xüsusi çəkisi 52,8 faiz, qızların xüsusi çəkisi isə 47,2 faiz təşkil etmişdir. Körpələr arasında əkiz doğulanların sayı 1984, üçəm doğulanların sayı isə 96 olmuşdur.

Ölkədə cari ilin yanvar-iyul ayları ərzində 37183 ölüm halı qeydə alınmış və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə ölüm səviyyəsi azalaraq 7,2-dən 6,4-ə düşmüşdür.

Bu ilin yanvar-iyul aylarında Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən 35646 nikah və 8862 boşanma halları qeydə alınmış və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə nikahların sayı 5,2-dən 6,1-ə qədər artmış, boşanmaların sayı isə azalaraq 1,7-dən 1,5-ə düşmüşdür.

Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
sədri

Tahir Budaqov

Ə L A V Ə L Ə R

Əsas iqtisadi göstəricilərin dinamikası

	Sənaye məhsulu	Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	İstehlak qiymətləri indeksi	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi (bütün kanallar üzrə)
--	----------------	--	-----------------------------	--

2021-ci il

2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	96,6	93,4	103,3	98,6
yanvar-fevral	96,0	103,0	103,7	98,7
yanvar-mart	96,4	121,8	103,9	98,9
yanvar-aprel	96,2	142,2	104,0	100,1
yanvar-may	97,8	152,1	104,2	100,3
yanvar-iyun	99,7	153,7	104,3	101,7
yanvar-iyul	101,1	154,1	104,5	102,6
yanvar-avqust	102,6	152,7	104,8	102,7
yanvar-sentyabr	104,5	153,5	105,2	102,8
yanvar-oktyabr	105,2	158,3	105,7	102,9
yanvar-noyabr	105,5	165,6	106,2	103,0
yanvar-dekabr	105,2	169,6	106,7	103,2

2022-ci il

2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	105,4	2,1d.	112,5	102,9
yanvar-fevral	104,6	2,1d.	112,2	103,0
yanvar-mart	103,9	2,2d.	112,2	103,1
yanvar-aprel	102,7	2,2d.	112,4	103,0
yanvar-may	103,3	2,2d.	112,6	103,1
yanvar-iyun	102,1	2,2d.	112,9	102,9
yanvar-iyul	101,5	2,2d.	113,0	102,9
yanvar-avqust	99,9	2,2d.	113,2	102,8

**2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında
tikintinin əsas göstəriciləri
(bütün maliyyə mənbələri hesabına)**

	2022-ci ilin yanvar-avqust aylarında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə
İstifadəyə verilmişdir: Yaşayış evləri, ümumi sahə, min kvadrat metr	1041,1	77,9
Ambulatoriya-poliklinika müəssisələri, bir növbədə gəlişlərin sayı	30	63,8
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	9117,0	106,9
ondan		
məhsul istehsalı sahələrinə	5306,3	90,8
xidmət sahələrinə	3292,0	159,9
yaşayış evlərinin tikintisinə	518,7	82,4
Ümumi vəsaitdən tikinti-quraşdırma işlərində istifadə edilmişdir	6642,6	125,9

Mal-qaranın sayı
(ayın 1-i vəziyyətinə, min baş)

	İribuynuzlu mal-qara	o cümlədən inək və camışlar	Qoyun və keçilər
2018			
Yanvar	2 673,0	1 285,8	8 454,3
Aprel	2 684,1	1 290,0	8 659,2
İyul	2 691,3	1 290,7	8 649,0
Oktyabr	2 686,5	1 291,0	8 549,4
2019			
Yanvar	2 658,8	1 279,1	8 304,1
Aprel	2 672,7	1 284,8	8 563,7
İyul	2 674,0	1 284,9	8 542,7
Oktyabr	2 669,4	1 284,0	8 451,9
2020			
Yanvar	2 646,6	1 278,2	8 189,2
Aprel	2 658,3	1 284,9	8 386,0
İyul	2 666,8	1 286,2	8 395,7
Oktyabr	2 665,0	1 286,7	8 308,6
2021			
Yanvar	2 650,7	1 280,5	8 089,7
Aprel	2 660,8	1 286,9	8 279,2
İyul	2 663,7	1 287,6	8 267,3
Oktyabr	2 666,6	1 289,2	8 197,3
2022			
Yanvar	2 648,8	1 288,0	7 899,7
Aprel	2 666,9	1 295,3	8 168,8
İyul	2 654,5	1 295,2	8 032,5

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

	2022-ci ilin yanvar- avqust aylarında	2021-ci ilin müvafiq dövründə	2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	139 142,8	124 407,0	111,8
o cümlədən:			
Dəmir yolu	11 894,4	9 649,2	123,3
Dəniz	4 999,9	3 695,2	135,3
Hava	299,1	318,9	93,8
Boru kəməri	42 442,2	39 628,1	107,1
neft kəməri	24 057,3	23 331,3	103,1
qaz kəməri	18 384,9	16 296,8	112,8
Avtomobil	79 507,2	71 115,6	111,8

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi, milyon ton-km

	2022-ci ilin yanvar- avqust aylarında	2021-ci ilin müvafiq dövründə	2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	58 863,1	51 790,4	113,7
o cümlədən:			
Dəmir yolu	4 606,1	3 512,7	131,1
Dəniz	2 387,0	2 077,9	114,9
Hava	1 977,3	1 602,3	123,4
Boru kəməri	41 890,0	38 043,3	110,1
neft kəməri	34 098,0	31 417,5	108,5
qaz kəməri	7 792,0	6 625,8	117,6
Avtomobil	8 002,7	6 554,2	122,1

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, min sərnişin

	2022-ci ilin yanvar- avqust aylarında	2021-ci ilin müvafiq dövründə	2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	1 024 914,0	744 548,9	137,7
o cümlədən:			
Dəmir yolu	2 883,6	1 533,3	188,1
Dəniz	14,0	10,4	134,6
Hava	1 433,7	687,2	2,1 d.
Metro	128 365,5	28 739,5	4,5 d.
Avtomobil	892 217,2	713 578,5	125,0
avtobus	839 523,5	651 803,9	128,8
taksi	52 693,7	61 774,6	85,3

**Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi,
milyon sərnişin-km**

	2022-ci ilin yanvar- avqust aylarında	2021-ci ilin müvafiq dövründə	2021-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	18 146,7	12 687,4	143,0
o cümlədən:			
Dəmir yolu	108,8	61,9	175,8
Dəniz	6,7	5,0	134,0
Hava	2 970,8	1 409,7	2,1 d.
Metro	1 515,1	317,1	4,8 d.
Avtomobil	13 545,3	10 893,7	124,3
avtobus	12 525,2	9 672,0	129,5
taksi	1 020,1	1 221,7	83,5

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi və indeksləri

	2021		2022	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	3154,8	98,6	3630,3	102,9
Fevral	2873,1	98,8	3321,9	103,3
Mart	3496,9	99,1	4046,2	103,0
I rüb	9524,8	98,9	10998,4	103,1
Aprel	2498,2	105,5	2928,9	103,3
May	3217,6	100,6	3786,0	103,0
İyun	4142,5	107,3	4807,0	101,9
II rüb	9858,3	104,5	11521,9	101,5
Yanvar-iyun	19383,1	101,7	22520,3	102,9
İyul	3548,0	107,7	4211,2	103,3
Avqust	3528,9	103,5	4143,0	101,7
Sentyabr	3890,1	103,0		
III rüb	10967,0	104,4		
Yanvar-sentyabr	30350,1	102,8		
Oktyabr	4083,5	102,8		
Noyabr	3893,9	103,4		
Dekabr	5890,0	102,7		
IV rüb	13867,4	102,2		
İllik	44217,5	103,2		

**Mal qrupları üzrə
pərakəndə ticarət dövriyyəsi və indeksləri**

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		Qeyri-ərzaq malları	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2021				
Yanvar	1665,0	101,8	1489,8	95,2
Fevral	1540,0	102,3	1333,1	95,0
Mart	1972,6	101,9	1524,3	95,6
I rüb	5177,6	102,1	4347,2	95,3
Aprel	1426,2	102,8	1072,0	109,2
May	1777,4	101,9	1440,2	99,0
İyun	2055,6	102,6	2086,9	112,3
II rüb	5259,2	102,5	4599,1	107,2
Yanvar-iyun	10436,8	102,3	8946,3	101,1
İyul	1942,6	103,2	1605,4	113,7
Avqust	1967,5	102,0	1561,4	105,3
Sentyabr	2059,4	101,7	1830,7	104,3
III rüb	5969,5	102,3	4997,5	107,5
Yanvar-sentyabr	16406,3	102,4	13943,8	103,3
Oktyabr	2195,0	101,5	1888,5	104,4
Noyabr	2149,9	103,0	1744,0	104,0
Dekabr	3280,2	100,0	2609,8	106,0
IV rüb	7625,1	101,4	6242,3	105,0
Yanvar-dekabr	24031,4	102,5	20186,1	103,9
2022				
Yanvar	1998,0	102,5	1632,3	103,5
Fevral	1856,3	102,8	1465,6	103,7
Mart	2358,0	102,3	1688,2	103,9
I rüb	6212,3	102,6	4786,1	103,7
Aprel	1735,7	102,8	1193,2	103,9
May	2178, 3	102,0	1607,7	104,2
İyun	2509,3	101,2	2297,7	102,5
II rüb	6423,3	102,0	5098,6	103,4
Yanvar-iyun	12635,6	102,3	9884,7	103,6
İyul	2391,2	102,3	1820,0	104,4
Avqust	2399,2	100,9	1743,8	102,6

İctimai iaşə dövriyyəsinin dinamikası

	2021-ci il		2022-ci il	
	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	35 474,2	31,4	89 813,6	223,7
Fevral	42 577,1	37,8	86 634,3	178,8
Mart	59 948,9	104,6	111 576,2	161,4
I rüb	138 000,2	48,8	288 024,1	182,9
Aprel	67 167,7	265,4	101 232,9	129,6
May	76 002,8	193,6	114 125,8	129,3
İyun	85 659,7	239,4	147 492,1	146,4
II rüb	228 830,2	228,1	362 850,8	153,1
Yanvar- iyun	366 830,4	95,5	650 874,9	153,8
İyul	92 128,4	233,3	141 719,5	130,5
Avqust	88 939,0	177,1	139 049,8	131,6
Sentyabr	83 166,5	118,9		
III rüb	264 233,9	165,9		
Yanvar- sentyabr	631 064,3	115,9		
Oktyabr	96 293,2	117,4		
Noyabr	96 389,1	113,5		
Dekabr	155 304,5	180,1		
IV rüb	347 986,8	137,4		
İllik	979 051,1	123,2		

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

	2021-ci il		2022-ci il	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	620,3	74,9	734,2	106,6
Fevral	593,2	96,3	670,0	103,3
Mart	611,0	99,8	708,1	105,3
I rüb	1 824,5	88,6	2 112,3	105,2
Aprəl	576,8	130,9	717,5	112,9
May	547,7	121,5	682,3	112,9
İyun	586,1	117,1	677,5	104,2
II rüb	1 710,6	122,9	2 077,3	104,0
Yanvar-iyun	3 535,1	102,3	4 189,6	107,4
İyul	626,0	117,0	720,9	105,8
Avqust	616,6	110,1	730,8	108,2
Sentyabr	625,0	102,1		
III rüb	1 867,6	109,4		
Yanvar-sentyabr	5 402,7	104,6		
Oktyabr	721,4	105,3		
Noyabr	740,2	103,1		
Dekabr	893,8	105,4		
IV rüb	2 355,4	104,8		
İllik	7 758,2	104,8		

Dövlət büdcəsinin aylıq və rüblük icrası

	Dövlət büdcəsinin gəlirləri*		Dövlət büdcəsinin xərcləri	
	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2021-ci il				
Yanvar	2320,9	126,1	1231,9	87,8
Fevral	1709,0	95,4	2237,9	116,1
Mart	1707,1	40,6	2054,0	106,7
I rüb	5737,0	73,2	5523,8	105,1
Aprel	2498,4	141,7	2004,2	99,6
May	1505,5	152,9	1838,2	86,5
İyun	2020,3	135,1	2224,3	95,1
II rüb	6024,2	142,0	6066,7	93,7
İyul	2314,9	117,7	2091,0	86,7
Avqust	1898,2	95,2	1945,3	87,9
Sentyabr	1974,3	97,9	2085,3	91,2
III rüb	6187,4	103,5	6121,6	88,6
Oktyabr	2363,7	72,9	2472,6	118,9
Noyabr	2491,3	120,5	2124,8	147,5
Dekabr	3828,1	141,2	5102,9	120,0
IV rüb	8683,1	108,3	9700,3	124,8
2022-ci il				
Yanvar	2750,5	118,5	983,4	79,8
Fevral	1879,1	110,0	1701,8	76,0
Mart	2383,5	139,6	2944,3	143,3
I rüb	7013,1	122,2	5629,5	101,9
Aprel	3678,4	147,2	2539,2	126,7
May	1754,7	116,6	2281,2	124,1
İyun	1843,0	91,2	2486,7	111,8
II rüb	7276,1	120,8	7307,1	120,4
İyul	3727,3	161,0	2398,2	114,7

*-Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondunun daxilolmaları nəzərə alınmaqla ilkin məlumatlar əsasında.

**2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında Azərbaycanın tərəfdaş
ölkələrlə xarici ticarət göstəriciləri***

min ABŞ dolları

Ölkələrin adı	Dövriyyə	İdxal	İxrac
Cəmi	30058909,6	7493819,4	22565090,2
o cümlədən:			
İtaliya	11073487,3	172018,3	10901469,0
Türkiyə	3377541,7	1216849,3	2160692,4
Rusiya	1872764,1	1400423,3	472340,8
Hindistan	1183630,7	118910,7	1064720,0
Çin	1148415,8	1119652,1	28763,7
İsrail	1046019,3	18959,4	1027059,9
Birləşmiş Krallıq	903996,8	134885,4	769111,4
Yunanıstan	670431,6	10687,8	659743,8
Almaniya	605359,5	332563,5	272796,0
Çexiya	505346,6	30453,9	474892,7
Xorvatiya	501492,8	10742,5	490750,3
Gürcüstan	479914,1	66782,2	413131,9
İspaniya	477551,7	44027,6	433524,1
Ukrayna	476504,9	148236,4	328268,5
Portuqaliya	436154,8	7979,2	428175,6
İsveçrə	372209,4	39162,8	333046,6
Qazaxıstan	350114,4	317498,1	32616,3
Tunis	329700,4	3485,9	326214,5
Amerika Birləşmiş Ştatları	325309,2	242244,7	83064,5
Vyetnam	304444,4	56377,0	248067,4
İran	279883,0	260457,7	19425,3
Tailand	274851,3	43275,2	231576,1
Rumıniya	268222,7	39646,5	228576,2
İrlandiya	221036,4	17257,0	203779,4
Fransa	177837,5	131696,8	46140,7
Digər ölkələr	2396689,2	1509546,1	887143,1

*Gömrük məlumatı

Azərbaycanın xarici ticarət saldosu

Dövr	2022-ci il			2021-ci il		
	Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:		Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:	
		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr
Yanvar	2109,7	-35,8	2145,5	833,7	3,4	830,3
Fevral	1883,3	-63,8	1947,1	341,4	-85,6	427,0
Mart	1060,3	-137,5	1197,8	431,6	-168,2	599,8
I rüb	5053,3	-237,1	5290,4	1606,7	-250,4	1857,1
Aprel	2729,5	-248,4	2977,9	1227,6	-110,6	1338,2
May	2497,8	-294,7	2792,5	200,4	-52,1	252,5
İyun	1841,3	-226,3	2067,6	387,0	-74,2	461,2
II rüb	7068,6	-769,4	7838,0	1815,0	-236,9	2051,9
I y/illik	12121,9	-1006,5	13128,4	3421,7	-487,3	3909,0
İyul	2949,4	-206,8	3156,2	1675,0	-114,8	1789,8
Avqust				490,1	-62,3	552,4
Sentyabr				699,2	-75,5	774,7
III rüb				2864,3	-252,6	3116,9
9 aylıq				6286,0	-739,9	7025,9
Oktyabr				1227,2	-85,2	1312,4
Noyabr				1875,6	-134,1	2009,7
Dekabr				1112,1	-176,3	1288,4
IV rüb				4214,9	-395,6	4610,5
İllik				10500,9	-1135,5	11636,4

**2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında ixrac olunan
mühüm növ məhsullar**

Malların adı	2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında		2021-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
Təzə tərəvəz, ton	128305,9	144382,4	92,6	101,9
Təzə meyvə, ton	130617,1	187971,1	107,0	125,2
Kartof, ton	78156,4	35059,2	85,1	88,0
Çay, ton	1263,7	7587,6	198,4	157,2
Bitki yağları, ton	6163,4	11242,8	78,4	114,7
Marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar, ton	843,0	1539,2	52,2	71,0
Şəkər, ton	15917,5	10384,0	39,7	49,9
Meyvə və tərəvəz konservləri, ton	3910,0	4648,4	87,3	91,8
Meyvə və tərəvəz şirələri, ton	6355,1	8003,6	81,0	83,7
Təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu, min dkl	119,2	1988,6	84,8	91,2
Tütün, ton	3705,4	12037,0	2,6 d.	3,3 d.
Bentonit gili, ton	100902,4	7376,1	108,0	136,2
Sement klinkerləri, ton	377971,3	16653,1	120,9	148,7
Mineral gübrələr, ton	201038,2	121933,3	2,2 d.	5,4 d.
Xam neft, min ton	16414,9	12397710,2	96,0	163,4
Xam neft, min ton (SOCAR və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	15556,8	11979784,3	94,8	158,3
Reaktiv mühərriklər üçün və digər məqsədlər üçün kerosin, ton	44645,9	42793,0	175,1	3,4 d.
Ağır destilyatlar və ya digər məqsədlər üçün qazoyllar, ton	270440,1	141982,5	36,7	41,4
Maye qaz, ton	9686,9	3950,7	22,5	35,2
Təbii qaz, milyon kub metr	12704,2	8219974,2	105,3	4,1 d.
Təbii qaz, milyon kub metr (SOCAR və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	13205,8	9232218,5	126,4	4,2 d.
Neft koksu, ton	77926,0	16616,2	44,7	132,4
Polietilen, ton	60684,8	83517,6	76,5	91,7
Polipropilen, ton	47572,8	73871,6	73,0	80,2
Pambıq lifi, ton	58200,1	140275,1	67,3	104,8

...ardı

Malların adı	2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında		2021-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
Pambıq ipliyi, ton	6045,3	25268,0	59,4	87,7
Qara metallardan borular, ton	16084,3	16671,5	133,1	174,8
Qara metallardan yarımfabrikatlar, ton	26564,4	18037,9	61,3	78,3
Qara metaldan çubuqlar, ton	34861,8	26546,2	141,7	165,5
Emal olunmamış alüminium, ton	20664,0	66722,5	166,4	2,5 d.

Cədvəl 72

**2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında idxal olunan
mühüm növ məhsullar**

Malların adı	2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında		2021-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən, faizlə	
	Miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
İribuynuzlu heyvan əti, ton	1454,7	6515,9	40,4	47,5
Quş əti və onun əlavə məhsulları, ton	19397,0	29197,3	122,2	145,7
Kərə yağı, digər süd yağları və pastaları, ton	12031,6	68401,0	132,9	152,3
Kartof, ton	110337,2	30538,1	106,1	117,5
Təzə tərəvəz, ton	21191,1	12740,8	71,7	85,2
Təzə meyvə, ton	87893,8	82738,5	110,6	110,9
Çay, ton	8427,9	42177,6	96,5	114,2
Buğda, ton	429806,1	154660,2	105,1	149,0
Bitki yağları, ton	67725,5	111896,5	87,1	105,0
Xam şəkər, ton	158191,5	85760,5	87,3	103,5
Şokolad və şokolad məhsulları, ton	15037,7	48362,9	95,7	103,5
Unlu qənnadı məmulatları, ton	21812,3	49359,6	112,2	124,2
Siqaretlər, milyon ədəd	80,4	1773,7	14,8	14,6
Sement, ton	17345,6	3232,7	138,7	147,2
Dərman vasitələri, ton	16932,9	290982,7	129,2	114,7

...ardı

Malların adı	2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında		2021-ci ilin yanvar-iyul aylarına nisbətən, faizlə	
	Miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
Mineral gübrələr, ton	44971,7	36635,5	42,4	112,3
Sintetik yuyucu vasitələr, ton	45847,5	45341,8	108,3	110,7
Polietilen, ton	22714,3	34731,8	167,5	197,8
Polipropilen, ton	7833,6	14792,8	104,0	123,4
Rezin şinlər, ədəd	1217575	51145,5	89,3	109,0
Polad prokatı, ton	125859,7	142797,5	112,3	130,0
Qara metallardan çubuqlar, ton	48912,5	41549,0	126,1	154,0
Qara metallardan künclüklər, ton	13903,7	14942,3	100,4	105,1
Qara metallardan borular, ton	51403,2	89892,5	81,7	80,3
Məişət kondisionerləri, ədəd	164912	52540,1	134,4	167,7
Məişət soyuducuları, ədəd	14551	5629,4	62,8	75,1
Paltaryuyan maşınlar, ədəd	83939	20007,8	68,7	75,7
Hesablama maşınları, blok və qurğuları, ədəd	295740	69826,6	68,8	97,9
Minik avtomobilləri, ədəd	38140	418658,7	86,6	101,2
Avtobuslar, ədəd	329	45742,4	5,1 d.	9,1 d.
Yük avtomobilləri, ədəd	2717	55433,0	85,0	115,8
Oturacaq, ofis, mətbəx, yataq və digər mebellər, ədəd	441517	39554,9	101,6	113,3

**2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Türkmənistan	Özbəkistan	Ukrayna
Ümumi Daxili Məhsul	106,2	111,0 ¹⁾	94,8	103,4 ¹⁾	107,7	101,1 ²⁾	99,6 ^{1)*}	107,4 ¹⁾³⁾	106,1	105,4 ¹⁾	84,9 ²⁾
Sənaye məhsulunun ümumi həcmi	101,5	107,0	93,8	102,7	117,8	100,9 ¹⁾	101,0	117,6	...	105,5	...
Sənaye məhsulu istehsalçılarının qiymət indeksi	2,2 d.	106,3	115,8	136,0	108,6	124,0	119,9	102,7	...	116,3	...
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər	100,1	113,6	81,6	104,5	100,8	92,3 ¹⁾	107,8 ¹⁾	103,7	...	109,4 ¹⁾	...
Ümumi istifadədə olan dəmir yolu ilə yük daşınması	121,3	104,8	...	100,2	105,8	169,7 ¹⁾	96,8	100,7	...	101,9 ¹⁾	...
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	102,9	103,6	98,5	102,1	110,3	...	95,7	110,3	...	110,8	...
o cümlədən satış müəssisələrinin pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	101,7	104,8	99,3	106,0	113,3	100,6 ⁴⁾	95,7	118,5	...	116,0	...
İstehlak qiymətlərinin indeksi	113,0	108,3	115,1	112,3	113,0	125,6	114,4	107,8	...	110,8	116,1
Əhalinin gəlirləri (faktiki qiymətlərlə)	120,0 ⁵⁾	...	112,2 ¹⁾	...	...	...	112,7*	...	...	...	...
Əhalinin mal alınması və xidmətlərə xərcləri (faktiki qiymətlərlə)	117,7 ⁵⁾	...	...	...	...	...	112,3*	...	...	...	...
Sərəncamda qalan real gəlirlər	106,4 ⁵⁾	...	97,3 ¹⁾	...	...	...	99,2*	...	...	...	...
İqtisadiyyatda işləyənlərin orta aylıq əməkhaqqı	114,2 ¹⁾	112,0	113,8	124,5*	123,9 ¹⁾	113,8 ¹⁾	112,8 ¹⁾	110,1 ⁶⁾	...	119,3 ¹⁾	...
İşçi qüvvəsinin müayinəsi əsasında işsizlərin ümumi sayı	...	...	90,0 ¹⁾	99,8*	...	...	84,6 ⁷⁾	...	...	...	...
Məşğulluq xidməti orqanlarından rəsmi qeydiyyatdan keçmiş işsizlərin sayı (dövrün sonuna)	...	85,1	90,4	102,5	94,4	65,0	62,8 ⁷⁾	106,6 ¹⁾	...	...	...

...ardı

**2022-ci ilin yanvar-iyul aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Türk-mənistan	Özbəkistan	Ukrayna
İxrac (faktiki qiymətlərlə)-cəmi	114,4 ⁸⁾	143,9	96,3 ¹⁾	156,3 ¹⁾	59,5 ¹⁾	172,0 ¹⁾	...	101,9	...	140,2 ¹⁾	76,0 ¹⁾
o cümlədən											
MDB dövlətlərinə	91,5	167,4	106,5	110,7	150,1	196,7	...	1,6 d.	...	132,1	...
MDB üzvü olmayan dövlətlərə	116,4	133,9	82,4	168,5	20,2	167,4	...	85,9	...	143,9	...
İdxal (faktiki qiymətlərlə)- cəmi	97,1 ⁸⁾	150,1	91,1 ¹⁾	114,8 ¹⁾	168,7 ¹⁾	133,1 ¹⁾	...	125,2	...	125,1 ¹⁾	80,9 ¹⁾
o cümlədən											
MDB dövlətlərinə	117,3	148,2	99,6	108,0	122,5	155,0	...	124,5	...	115,9	...
MDB üzvü olmayan dövlətlərdən	90,6	151,2	77,9	121,4	226,5	126,6	...	126,2	...	131,3	...

¹⁾ 2022-ci ilin yanvar-iyunu 2021-ci ilin yanvar-iyununa nisbətən

²⁾ 2022-ci ilin yanvar-martı 2021-ci ilin yanvar-martına nisbətən

³⁾ Tacikistan Respublikasının İqtisadi inkişaf və ticarət nazirliyinin məlumatlarına əsasən

⁴⁾ 2022-ci ilin yanvar-iyunu 2021-ci ilin yanvar-iyununa nisbətən. Ticarət müəssisələrinin avtomobil və motosikllər nəzərə alınmadan əmtəə satışından əldə olunan gəlirləri.

⁵⁾ Milli hesablar sisteminin metodologiyasına əsasən.

⁶⁾ 2022-ci ilin iyunu 2021-ci ilin iyununa nisbətən

⁷⁾ 2022-ci ilin iyulu 2021-ci ilin iyuluna nisbətən

⁸⁾ 2022-ci ilin yanvar-iyunu 2021-ci ilin yanvar-iyununa nisbətən Müqayisəli qiymətlərlə verilir.

* Qiymətləndirmə

Qeyd: Ukrayna üzrə məlumatlar Ukraynanın Dövlət statistika xidmətinin rəsmi saytından götürülmüşdür.

METODOLOJİ İZAHLAR

Ümumi daxili məhsul (ÜDM) milli hesablar sisteminin ən mühüm göstəricilərindən biridir. ÜDM həm istehsal, həm də xidmətlər sahələrində rezident vahidlərin iqtisadi fəaliyyətinin son nəticəsini xarakterizə edir və bu vahidlərin son istehlak üçün məhsul və xidmətlər istehsalı üzrə yaratdığı əlavə dəyərle ölçülür.

ÜDM ölkədə məhsul və xidmətlər istehsalçıları arasında bölüşdürülən ilkin gəlirlərin, yəni maddi işçilərə verilən əməkhaqqının, istehsala və idxala görə xalis vergilərin, ümumi mənfəətin və ümumi qarışıq gəlirlərin məbləği, başqa sözlə desək gəlirlər üsulu ilə də müəyyənləşdirilə bilər.

Ümumi daxili məhsuldan istifadə edilməsi (xərclər üsulu) məhsul və xidmətlərin son istehlakını, əsas kapitalın ümumi yığımını, maddi dövriyyə vəsaitləri ehtiyatlarının dəyişməsinə, qiymətlilərin (sərvətlərin) xalis əldə edilməsini və məhsul və xidmətlərin ixrac və idxal saldosunu özündə birləşdirir.

Məhsula və idxala xalis vergilər - subsidiyalar çıxılmaqla məhsula və idxala vergilərdir.

Məhsula görə vergi və idxal (ixrac) vergiləri. Məhsula görə vergilər adətən məhsul və ya xidmət vahidinə görə, yəni rezidentlər tərəfindən istehsal edilən, satılan və ya idxal edilən məhsul və xidmətlərin miqdarına, yaxud dəyərinə mütənəsib olaraq alınan vergilərdir. Onlara əsasən aşağıdakı vergilər aid edilir:

- əlavə dəyər vergisi (ƏDV);
- aksizlər, satışa görə vergilər və s;
- ayrı-ayrı xidmət növlərinə görə vergilər (nəqliyyat, rabitə xidmətlərinə görə vergilər, sığorta vergiləri, reklam, əyləncələrə, oyun və lotereyalara, idman tədbirlərinə görə vergilər və s);
- dövlətin gəlirini artırmaq məqsədilə müəyyən növ məhsul və xidmətlərin istehsalına və yerləşdirilməsinə qanunla inhisar hüququ verilən dövlət müəssisələrinin mənfəəti (fiskal inhisarçıların mənfəəti);
- idxal və ixrac vergiləri, gömrük rüsumları.

Dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmində - əsas fəaliyyəti sənaye olan müəssisələr (hüquqi şəxslər) və onların ayrı-ayrı xüsusişdirilmiş bölmələri, hüquqi şəxs yaratmadan sənaye fəaliyyəti göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən, habelə ev təsərrüfatları tərəfindən satılmaq üçün istifadə olunmuş sənaye məhsulunun, sənaye xarakterli işlərin, xidmətlərin dəyəri daxil edilir. Bura sənaye müəssisəsinin və fərdi sahibkarın bütün bölmələri tərəfindən kənara satılmış, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə verilmiş, özünün əsas fondlarının (vəsaitlərinin) tərkibinə daxil edilmiş, eləcə də əmək haqqı kimi öz işçilərinə verilmiş məmulat və məhsulların dəyəri, həmçinin hesabat dövründə və ya əvvəllər istehsal olunmasından asılı olmayaraq hesabat dövründə kənara, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə satılmış özünün istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri daxil edilir. Dəyəri hazır məhsulun istehsalçısı tərəfindən ödənilməyən xammal və materiallardan hazırlanan məmulat bu xammal və materialların dəyəri çıxılmaqla faktiki qüvvədə olan buraxılış qiymətləri ilə sənaye məhsulunun dəyərinə daxil edilir. Sənaye müəssisələrində məhsulun dəyəri zavoddaxili dövriyyənin dəyəri nəzərə alınmadan zavod metodu ilə müəyyən edilir.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Sənaye istehsalı indeksi - dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmnin dəyişməsinin dinamikasını xarakterizə edir. Sənaye statistikasında tətbiq edilən metodologiyaya görə, artım (azalma) sürətləri məhsulun natura ifadəsində istehsalına əsaslanmaqla yanaşı aqreqasiya zamanı çəkilər sistemində dəyər ifadəsində “əlavə dəyər” göstəricisi istifadə olunur.

Sənaye istehsalı indeksinin hesablanmasında mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə məlumatlar yalnız rüblük dövrilikdə nəzərə alınır.

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər – bütün növ əsas vəsaitlərin alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına yönəldilmiş xərclərin məcmusudur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər tikinti-quraşdırma işlərinə, quraşdırılması tələb olunan və ya tələb olunmayan, tikili və obyektlərin smetasına daxil olan və ya daxil olmayan maşın və avadanlıqların alınmasına və quraşdırılmasına, işçi və məhsuldar heyvanların alınmasına, çoxillik əkmələrin və meşə zolaqlarının salınmasına, layihə-axtarış və sair işlərin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyələşdirmə mənbələri müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaitləri (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcələr), əhalinin şəxsi vəsaitləri, bank kreditləri, büdcədən kənar fondların vəsaitləri və digər vəsaitlər ola bilər.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilən vəsait – yeni tikilən, yenidən qurulan, genişləndirilən bütün növ bina və qurğuların layihə-smeta sənədlərində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmuş tikinti işlərinə və tikintinin smetasına daxil olan və daxil olmayan avadanlıqların quraşdırılması işlərinə sərf edilmiş vəsaitlərin yekunundan ibarətdir.

Məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə – sənaye, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və tikinti fəaliyyət sahəsi obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Xidmət sahələri obyektlərinin tikintisinə – ticarət, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, informasiya və rabitə, daşınmaz əmlak, təhsil, səhiyyə, istirahət, əyləncə və incəsənət və digər xidmət sahələri obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər - xam neftin, təbii qazın hasilatı və neft məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan müəssisələrin əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitləridir.

Qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər dedikdə, neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər istisna olmaqla, ölkə iqtisadiyyatının bütün fəaliyyət sahələrində əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər başa düşülür.

Xarici mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş xarici vəsaitlər – xarici sərmayədarlar tərəfindən yeni tikintiyə, yenidənqurma və genişləndirmə üzrə tikinti işlərinə, maşın və avadanlıqların əldə edilməsinə sərf edilən investisiyalar aiddir. Buraya həmçinin tikinti işlərində istifadə edilmiş xarici kreditlər, qrantlar və humanitar yardımlar hesabına istifadə edilmiş vəsaitlər də daxildir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş daxili vəsaitlər – mənşəyi xarici vəsaitlər olmayan, ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaiti (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcə), ölkə vətəndaşlarının şəxsi vəsaitləri və ölkə banklarının kreditləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin məcmusudur.

Podrat müqavilələri ilə yerinə yetirilən tikinti işlərinin dəyərinə – tikinti müəssisələri ilə tikinti işlərinin həyata keçirilməsini maliyyələşdirən sifarişçi müəssisə və təşkilatlar arasında bağlanmış müqavilələr əsasında tikinti müəssisələrinin öz gücləri ilə yerinə yetirdikləri bütün növ tikinti işlərinin və xidmətlərin dəyəri aiddir. Bu işlərə tikinti-quraşdırma (yeni tikinti, yenidənqurma, genişləndirmə), əsaslı təmir, cari təmir və digər işlərin və xidmətlərin dəyəri daxildir.

İstifadəyə verilmiş yaşayış evlərinin ümumi sahəsi – ümumi sahəyə mənzildəki bütün otaqların sahəsi, mətbəxlərin, dəhlizlərin, sanitariya qovşaqlarının, vanna və qarderobların, anbarların, eyvanların, lociyaların və digərlərin sahəsi daxildir.

Yaşayış evlərində mənzillər – daimi yaşayış üçün istifadə olunan, başqa yaşayış mənzilləri ilə daxili əlaqəsi olmayan və özünün pilləkən meydançasına, ümumi dəhlizə və ya bilavasitə küçəyə çıxış yolu olan sahədir. Mənzil bir neçə otaqdan ibarət ola bilər.

Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatının ümumi məhsulu dedikdə, bu sahədə (kənd, meşə və balıqçılıq) həm satış, həm də şəxsi istehlak məqsədilə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyəri nəzərdə tutulur. O, bitkiçilik və heyvandarlıqda, ovçuluq, meşəçilik və balıqçılıq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulların (xidmətlərin) dəyəri əsasında formalaşır.

Bitkiçilik və heyvandarlığın ümumi məhsuluna istehsal olunmuş bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının dəyəri, bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinin dəyişməsi və göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş bitkiçilik məhsulunun dəyərinə kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının – dənli, texniki bitkilərin (yağlı bitkilərin toxumları, şəkər çuğunduru, tütün və s.), kartof, tərəvəz və bostan bitkilərinin, meyvə və giləmeyvənin, digər bitkiçilik məhsullarının (yemlik kökümeyvənilər, quru ot, küləş, senaj, silos, güllər və s.) dəyəri daxil edilir.

Bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinə torpağın becərilməsinə çəkilən xərclər (payız şumlaması, herik şumlanması, məhsulu gələcək dövrlərdə əldə olunacaq payızlıq taxılın əkini üçün zəmin hazırlanması), yatırım xərcləri, bağların becərilmə və saxlanma xərcləri daxildir.

Heyvandarlıqda istehsal olunmuş məhsulların dəyəri kənd təsərrüfatı heyvanlarından alınmış məhsulların (süd, yumurta, yun, dəri və s.) dəyəri, kəsim üçün satılmış mal-qara və quşların dəyəri, arıçılıq və xəzli heyvandarlıq məhsullarının dəyərindən ibarətdir.

Göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyərinə tarlaçılıq, açıq torpaqda tərəvəzçilik və gülçülük sahəsində, qorunan torpaqlarda becərilmə üzrə, bağçılıq, üzümçülük sahəsində və digər çoxillik əkmələrə göstərilən xidmətlər, aqromeliorasiya xidmətləri, kənd təsərrüfatı bitkilərinin xəstəlik və ziyanvericilərdən qorunması, gübrələrin hazırlanması və gətirilməsi, heyvanların yetişdirilməsi, məhsul yığımından sonrakı kənd təsərrüfatı xidmətləri, çoxaldılma üçün toxumun emal və hazırlanması, tinglik xidmətlərinin dəyəri daxildir.

Ovçuluq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulun dəyərinə vəhşi heyvanların və ov quşlarının ovlanmasıdan əldə olunmuş dəyər, ovçuluq təsərrüfatının aparılması (vəhşi heyvanların qorunması, onların sayının və yayılmasının uçotu, ovçuluq təsərrüfatlarının yaradılması və ovçuluq təsərrüfatlarında iqtisadi müşahidələrin aparılması və s.) xərcləri, vəhşi heyvanların və ov quşlarının yetişdirilməsi və ovlanması üçün göstərilən xidmətlərin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş meşəçilik və ağac tədarükü məhsullarının dəyərinə meşəyə qulluq və əsas istifadə ilə bağlı doğranmanın gedişində alınmış oduncaq, meşə əkmələrinin rekonstruksiyası ilə əlaqədar kəsmələr və seçmə sanitar kəsmələr, meşələrin becərilməsi, bərpası və salınması xərcləri, meşəçilik və ağac tədarükü ilə əlaqədar xidmətlərin dəyəri aid olunur.

Balıqçılıq və dəniz məhsullarının dəyərinə ovlanmış balığın, dəniz məhsullarının (xərçəngkimilər, molyusklar, tısbağalar, suitilər, dəniz kirpisi, təbii mirvarilər, mərcanlar, yosunlar və s.) dəyəri, dəniz orqanizmlərinin və bitkilərinin yetişdirilməsinə, mühafizəsinə çəkilən xərclər, biotexniki tədbirlərin yerinə yetirilməsi (süni kürütökmə yerlərinin quraşdırılması, balıq ehtiyatlarının artırılması, vətəgə əhəmiyyətli balıqların təkrar istehsalı), balıqçılıq və balıq ovlanması ilə bağlı göstərilən xidmətlərin dəyəri daxildir.

Mal-qaranın sayı haqqında məlumatlar kənd təsərrüfatı müəssisələri üzrə rəsmi statistik hesabat formaları, fərdi sahibkar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları üzrə kənd ərazi icra dairələrinin (vahidlərinin) hesabatları və seçmə müayinə materiallarına əsasən hesablanması yolu ilə müəyyən olunur.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması - mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq əsas fəaliyyəti nəqliyyat işi olan hüquqi şəxslər-müəssisələr və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən kommersiya məqsədilə daşınmış yüklərin həcmidir.

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi - nəqliyyat müəssisələri və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərin-fərdi sahibkarların

nəqliyyat vasitələrinin daşdığı yükün həcmi daşınmış məsafə ilə əlaqədə ton-kilometrlərlə ifadə edir. Bu göstərici hər bir reys üzrə daşınmış yükün tonla miqdarının daşınma məsafəsinə-kilometrlərə vurulması hasillərinin cəmi kimi hesablanır.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması - ölkə ərazisində və beynəlxalq marşrutlarda bütün növlərdən olan qatarlar, gəmilər, avtobus, taksi, təyyarə və metro vasitəsi ilə daşınmış sərnişinlərin sayını əhatə edir. Sərnişin daşınmasının həcminə, gediş haqqını almaq üçün tətbiq edilən tarif dərəcəsinə asılı olmayaraq, ölkə daxilində və beynəlxalq xətlərdə daşınmış sərnişinlərin hamısı (ödəniş etmədən getmək hüququ olan sərnişinləri də daxil etmək şərti ilə) daxildir.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi – sərnişindəşma nəqliyyatının işinin həcmi məsafə ilə xarakterizə edir və sərnişin-kilometrlə ölçülür. Sərnişin dövriyyəsi daşınmış sərnişinlərin sayını onların daşınma məsafəsinə vurmaq yolu ilə hesablanır.

Rabitə xidmətlərinin dəyəri - rabitə müəssisəsinin əsas fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərdir və bu göstərici idarə, müəssisə və təşkilatlara, habelə əhaliyə göstərilmiş rabitə xidmətləri müqabilində rabitə müəssisəsinin əldə etdiyi pul vəsaitinin cəmini xarakterizə edir. Buraya poçt rabitəsi, feldyeger və xüsusi rabitə, sənədli elektrik rabitəsi, şəhərlərarası və beynəlxalq telefon rabitəsi, şəhər telefon rabitəsi, kənd telefon rabitəsi, radiorabitə, radio və televiziya yayımı və peyk rabitəsi, naqilli səs yayımı üzrə radiotezliklərin ayrılması, qeydiyyatı, istismarı və nəzarəti, naqilsiz radiorabitə üzrə, mobil telefon rabitəsi, internet xidmətləri, İSDN xidmətləri, ADSL və HDSL xidmətləri, DATA xidmətləri, simsiz yerli telefon rabitəsi xidmətləri və digər rabitə xidmətləri üzrə əldə olunmuş gəlirlər daxildir.

Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi - əmtəələrin tədavül sferasından şəxsi istehlak sferasına hərəkətinin son mərhələsini, əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

İaşə əmtəə dövriyyəsi - iaşə şəbəkələri vasitəsi ilə kulinariya məhsulları, xörəklər, yarımfabrikatlar, həmçinin

aşpazlıq emalından keçməmiş digər əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər - əhalinin sifarişləri ilə, onun şəxsi tələbatını ödəmək üçün göstərilən və haqqı əhali tərəfindən ödənilən xidmətlərin dəyərini əks etdirir.

İxrac - ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilmiş malların (təkrar ixrac) ölkə sərhədlərindən kənara göndərilməsidir. Ölkənin öz istehsalı sayılan mallara, həmçinin ölkəyə gətirilən və təkrar emal olunaraq əsas kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini dəyişən xarici mənşəli mallar da daxil edilir.

İdxal - ölkədə istehlak etmək və ya təkrar ixrac edilmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan mal gətirilməsidir.

Xarici ticarət dövriyyəsi - idxal və ixracın dəyərinin cəmidir.

Xarici ticarət saldosu - ixrac və idxalın fərqidir. Əgər ixrac idxaldan çoxdursa müsbət saldo, idxal ixracdan çoxdursa mənfi saldo alınır.

Orta aylıq nominal əməkhaqqı – hesablanmış əməkhaqqı fondunun faktiki işləmiş müddətli işçilərin orta siyahı sayına (sosial və ödənişsiz məzuniyyətdə olan şəxslər istisna olmaqla) bölünməsi ilə müəyyən edilir.

Büdcə - Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət hakimiyyəti və özünüidarəetmə orqanları vasitəsilə dövlətə və bələdiyyələrə məxsus vəzifə və funksiyaları yerinə yetirmək üçün lazım olan pul vəsaitinin yığılması və istifadə olunması üçün əsas maliyyə sənədidir.

Büdcə gəlirləri - Azərbaycan Respublikasının, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və yerli özünüidarəetmə orqanlarının müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada dövlət büdcəsinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə və yerli büdcələrə daxil olan vergilər, rüsumlar, digər ödənişlər və daxilolmalardır.

Büdcə xərcləri - büdcə təsnifatına uyğun olaraq dövlət büdcəsindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsaitdir.

Büdcə kəsiri (defisit) - büdcə xərclərinin gəlirlərlə təmin olunmayan məbləğidir.

Büdcə artıqlığı (profisit) - büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləğidir.

Maliyyə nəticələrinin (mənfəət (+) zərər (-) saldosu) – təşkilatın bütün təsərrüfat əməliyyatlarında, mühasibat uçotu əsasında aydınlaşdırılmış son maliyyə nəticələridir ki, məhsul (mal və xidmətlər) satışından əldə edilən mənfəəti (zərər), əks etdirərək, təşkilatın digər əmlakından, əsas vəsaitlərdən və satışdankənar əməliyyatlardan alınan gəlirlərin bu əməliyyatlara çəkilən xərci qədər azaldılan hissəsidir.

Pul aqreqatı M2 Milli valyuta hesabatlarında, cari hesabatlarda və qeyri-maliyyə təşkilatları və fiziki şəxs depozitlərinin tədaviyə (bankdan kənar) olan nağd pulların həcmi və qalıq vəsaitini özündə əks etdirir.

İqtisadi fəal əhali – məşğul və işsiz əhəlinin ümumi sayıdır.

İqtisadi qeyri-fəal əhali – məşğul olmayan, müəyyən dövr ərzində iş axtarmayan və işə başlamağa hazır olmayan 15 və yuxarı yaşda olan şəxslərdir.

Məşğul əhali - Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan və bir qayda olaraq qazanc (gəlir) gətirən hər hansı fəaliyyətlə məşğul olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan vətəndaşlığı olmayan şəxslər və əcnəbilərdir.

İşsiz əhali – işi və qazancı olmayan, işə başlamağa hazır olub, müvafiq icra hakimiyyəti orqanında işəxtaran kimi qeydiyyatı alınan əmək qabiliyyətli yaşda olan əmək qabiliyyətli şəxslərdir. Bu şəxslər, milli qanunvericiliyə uyğun olaraq işsiz statusu almaq hüququna malikdir.

İşsizliyin səviyyəsi – işsizlərin sayının iqtisadi fəal əhəlinin sayında faizlə ölçülən xüsusi çəkisidir.

İstehlak qiymətləri indeksi (İQİ) – orta alıcılıq qabiliyyətli alıcının aldığı malların və istifadə etdiyi xidmətlərin qeydə alınmış məcmusunun dəyərinin ümumi dəyişməsinə səciyyələndirən nisbi göstəricidir. Bu göstərici müəyyən dövr ərzində istehlak edilən malların və xidmətlərin dəyişməz qaldığı şəraitdə əhəlinin istehlak xərclərinin ümumi

məbləğinin dəyişməsinə əks etdirir. İQİ-nin başlıca təyinatlı istehlak mallarının və xidmətlərin qiymət dinamikasının müəyyənləşdirilməsidir.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (SQİ) – baza sənaye müəssisələri və təşkilatlarının təmsilçi mallarının qiymət qeydiyyatı əsasında hesablanır. Qeydiyyat üçün cari ayda istehsal olunan və yüklənən məhsulların faktiki qiymətləri (əlavə dəyər vergisi, aksizlər, məhsulun maya dəyərinə aid olmayan daşınma xərcləri və s. vergi ödəmələri nəzərə alınmadan) götürülür. Sənaye məhsulları istehsalçıların qiymət indeksi həm məhsullar, həm də iqtisadi fəaliyyət növlərinə görə hesablanır.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (KTQİ) – kənd təsərrüfatı müəssisələri, fermer təsərrüfatları və ev təsərrüfatları tərəfindən müxtəlif kanallar üzrə realizə edilən kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətləri üzərində müşahidə kənd təsərrüfatı müəssisələrinin seçmə şəbəkəsi üzrə həyata keçirilir.

Alınmış məlumatlar kənd təsərrüfatı məhsullarının realizə şərtlərinin dəyişməsinin təhlilində və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçıların gəlirlərinin dəyişməsində qiymətin rolunun aydınlaşdırılmasında istifadə edilir.

Tikinti-quraşdırma işlərində istehsalçı qiymətləri indeksi - “Tikinti” iqtisadi fəaliyyət növünü xarakterizə edən qiymət statistikasının sisteminin göstəricilərindən biri hesab olunur və “tərkib elementləri” metodu ilə hesablanır. Tikintidə qiymətlərin dinamikası üçün ən vacib, tipik tikinti məhsullarının - yerüstü tikililər və yol qovşaqlarında istifadə olunan məhsulların müayinəsi aparılır.

İndeksin hesablanması üçün informasiya mənbəyi kimi tikinti təşkilatlarının seçmə şəbəkəsinin statistik müayinə məlumatları çıxış edir. Tikinti-quraşdırma işlərinin hər bir növü üzrə hesabat və əvvəlki dövrün faktiki qiymətlərinin müqayisəsi yolu ilə fərdi indeksləri hesablanır. Daha yüksək səviyyələrdə qiymət indekslərinin aqreqasiyası zamanı seçilmiş tipik tikili növlərinin inşasında ilkin iş və elementlərin

dəyər qiymətləndirilməsi ilə əsaslandırılmış çəki strukturundan istifadə olunur.

Tikintidə mövcud olan smeta-normativ bazasına əsaslanan tikinti elementləri bundan sonra respublika ərazisini təmsil edən tikililərin standart tipləri üzrə aqreqasiya olunur.

Nəqliyyat sektorunda yükdaşıma qiymətləri indeksi - ayrı-ayrı nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin dəyişmə templərinin qiymətləndirilməsi üçün həmçinin, ümumi daxili məhsulun (ÜDM) artma (azalma) tempinin hesablanması üçün istifadə olunan deflyator indekslərin və digər makroiqtisadi göstəricilərin müəyyən edilməsi üçün nəzərdə tutulub. Onlar nəqliyyat təşkilatlarının müxtəlif nəqliyyat növləri vasitəsilə yükdaşımalardan əldə etdikləri gəlirlərdəki qiymət amilinin xarakterizə edilməsi üçün istifadə edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri makro səviyyədə proqnozların verilməsi və müxtəlif iqtisadi hesablamaların yerinə yetirilməsi zamanı tətbiq edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri müxtəlif əlamətlərə: yükün növünə, göndərmənin ölçüsünə, çatdırma vaxtına, daşınma məsafəsinə, daşınma ərazisinə, hərəkət edən tərkibin növünə, yükqaldırma səviyyəsinə və s. görə daşınan yüklərin strukturundakı dəyişmələri nəzərə almadan hesabat dövrü üzrə onların dəyişmələrini müəyyən etməyə imkan verir.

Bütün nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin məcmu indeksi dəmir yolu, boru kəməri, dəniz, daxili sular, avtomobil və hava nəqliyyatı növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin indeksləri əsasında müəyyən edilir.

Əhali sayının cari hesablanması əhalinin son siyahıyaalmasının yekunları əsasında aparılır və hər il bu ərazidə doğulanların və daimi yaşamaq üçün bu əraziyə gələnlərin sayı əhalinin sayına əlavə edilir, ölənlərin və bu ərazidən köçənlərin sayı isə əhalinin sayından çıxılır. Növbəti siyahıyaalmanın yekunlarına əsasən əvvəlki siyahıyaalınmadan sonrakı dövrdə əhalinin sayı və tərkibi üzrə müvafiq dəqiqləşdirmələr aparılır.

Əhali yaşayış yerlərinə görə şəhər və kənd əhalisinə bölünür. Şəhər yerlərinə şəhərlər və qəsəbələr aid edilir, qalan bütün yaşayış məntəqələri isə kənd yerləri sayılır.

Doğulanlar və ölənlər haqqında məlumatlar Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən tərtib edilən doğum və ölüm haqqında müvafiq akt qeydlərində olan məlumatların hər ay statistik cəhətdən işlənməsi nəticəsində əldə edilir. Doğulanların sayına yalnız diri doğulanların sayı daxil edilir.

Əhalinin təbii artımı – təqvim ilində diri doğulanların sayı ilə ölənlərin sayının fərqinə bərabərdir.

Doğumun ümumi əmsalı – uşaq doğumunun intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində diri doğulanların sayının əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə ölçülür, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Ölümün ümumi əmsalı – əhali arasında ölümün intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində, müvafiq olaraq ölənlərin sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Təbii artımın əmsalı – əhalinin təbii artımı nisbi göstəricilərlə də səciyyələndirilə bilər. Təbii artım əhalinin orta illik sayına bölünərək orta illik əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır və ya doğumun və ölümün ümumi əmsallarının fərqi ilə müəyyən edilir.

Ölümün səbəbləri haqqında informasiya mənbəyi ölümə səbəb olmuş xəstəlik, bədbəxt hadisə, qətl, özünəqəsd, və digər xarici təsirlərlə əlaqədar olaraq səhiyyə müəssisələrində tərtib olunan ölüm haqqında tibbi şəhadətnamələrdəki qeydlərdən ibarətdir.

Ölüm haqqında məlumatların səbəblər üzrə kodlaşdırılması və işlənməsi xəstəliklərin, zədələr və ölümün səbəblərinin 10-cu baxılış Beynəlxalq Təsnifatına uyğun aparılır.

Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu (0 yaş üçün) – doğulanların hər birinin orta hesabla yaşaya biləcəyi illərin sayını göstərir. Burada doğulanların bütün ömrü boyu ölümün səviyyəsinin hər yaş qrupu üzrə göstəricinin hesablandığı ildəki səviyyədə dəyişməz qalacağı şərti qəbul edilir. Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu həyat cədvəllərinin hesablanması nəticəsində alınır.

Nikah kişi və qadının bir-birinə və uşaqlara qarşı hüquq və vəzifələrini müəyyənləşdirən münasibət formasıdır. Ər və arvad arasında hüquqi münasibət, onların nikahlarının Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeyd etdirilməsidir.

Əhalinin təbii hərəkətinin cari statistikasını yalnız hüquqi cəhətdən qeyd olunmuş nikahları nəzərə alır. Əhalinin siyahıyaalınmasında isə rəsmi qeydə alınıb-alınmamasından asılı olmayaraq, faktiki nikahda olanlar da hesaba alınır.

Nikahın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış nikahların sayının əhalinin orta illik sayına olan nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Boşanma (nikahın pozulması) – birlikdə yaşayan ər-arvadın nikahlarının son hüquqi ləğvi tərəflərə təkrar nikaha daxil olmaq hüququ verir. Nikahın pozulma faktı Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeydiyyatdan alındıqdan sonra pozulmuş hesab olunur.

Boşanmanın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış boşanmaların sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.